★ ਸਦਾ ਅਪਡੇਟ ਰਹੋ, ਸਦਾ ਅੱਗੇ ਰਹੋ ★

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, PSSSB, PPSC ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ

ਮਾਸਿਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

ਕਰੰਟ ਅਫੇਅਰਜ਼

ਅਕਤੂਬਰ 2026

ਪੂਰਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ੇ

1. ਪੰਜਾਬ ਕੌਰਨਰ
2. ਮੁੱਖ ਖ਼ਬਰਾਂ: ਨੋਬਲ, ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ, RBI MPC
3. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
4. ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ
5. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲੇ
6. ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ
7. ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ
8. ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ
9. ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ
10. ਪੁਰਸਕਾਰ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ
11. ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਰਾ ਖੇਡਾਂ 2026
12. ਰੈਂਕਿੰਗ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ
13. ਸਥਿਰ GK: ਰਾਮਸਰ, ਨੋਬਲ, RBI, ਰੱਖਿਆ, ਸੰਗਠਨ, ਵਿਰਾਸਤ

Gurpreet Singh
Punjab Police SI · Rank 2 (713/800)

" ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖੋ, ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਆਉਣਾ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਓ "

ਸੌਖੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਅਸਪਾਇਰੈਂਟਸ

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਵੱਟਸਐਪ ਚੈਨਲ

houseofaspirants.in
t.me/HouseOfAspirant
Instagram @si.gurpreetsingh.pp

★ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅੱਜ ★ ਸਫਲਤਾ ਕੱਲ੍ਹ ★

House of Aspirants ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

🎯 ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖੋ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।

ਇਹ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ। ਇਸ ਨੂੰ **ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ** (ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਰੈਂਕ 2, 713/800) ਅਤੇ House of Aspirants ਟੀਮ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, PSSSB, PPSC ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਹਨ।

📖 ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੜ੍ਹੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਪੰਜਾਬ ਕੌਰਨਰ** ਅਤੇ **ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਖ਼ਬਰਾਂ** ਪੜ੍ਹੋ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਹਰ ਖ਼ਬਰ ਵਿੱਚ **ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ**, **ਮੁੱਖ ਤੱਥ** ਅਤੇ **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ** ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂ ਦੋ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਓ।
- ਹਰ ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ **Revision Box** ਹੈ, ਪੇਪਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਇਹੀ ਪੜ੍ਹੋ।
- ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ houseofaspirants.in ਉੱਤੇ **ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ MCQ ਕੁਇਜ਼** ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਪਰਖੋ।

📢 House of Aspirants ਉੱਤੇ ਬਿਲਕੁਲ FREE

- ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ English ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਾਰ ਨੋਟਸ
- ਰੋਜ਼ਾਨਾ MCQs ਅਤੇ ਕੁਇਜ਼, ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ
- ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਰੰਟ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮੈਗਜ਼ੀਨ
- ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ
- ਨਵੇਂ ਪੈਟਰਨ ਉੱਤੇ ਮੌਕ ਟੈਸਟ
- ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ LIVE ਡਾਊਟ ਸੈਸ਼ਨ
- ਨਵੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

🌐 **ਵੈੱਬਸਾਈਟ: houseofaspirants.in**

📲 **ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ: t.me/HouseOfAspirant**

📸 **ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ: @si.gurpreetsingh.pp**

▶ **ਯੂਟਿਊਬ: @houseofaspirants-y5s**

ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ

ਪੰਜਾਬ ਕੌਰਨਰ 8

ਸੁਖਨਾ ਵੈੱਟਲੈਂਡ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਬਣੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟ 8

ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ SANGAT ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 8

SEBI ਦੀ 'ਸਮਝ ਸੇ ਇਨਵੈਸਟਿੰਗ ਸਿੰਪਲ' ਮੁਹਿੰਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ 9

ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਖ਼ਬਰਾਂ 10

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026 10

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2026: ਆਈਚੀ-ਨਗੋਯਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 11

RBI MPC ਨੇ ਰੈਪੋ ਰੇਟ ਵਧਾ ਕੇ 5.50% ਕੀਤਾ 12

ਗਲੋਬਲ ਹੰਗਰ ਇੰਡੈਕਸ 2026: ਭਾਰਤ 100ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 12

ਛੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ 13

ਭਾਰਤ–ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ 14

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲੇ 15

ਗੁਜਰਾਤ UCC ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਰਾਜ 15

ਗ੍ਰੀਨ ਐਨਰਜੀ ਕੋਰੀਡੋਰ ਫੇਜ਼-III ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 15

UNESCO ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਸਾਈਟਾਂ 15

ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ GI ਟੈਗ: ਮਾਂਦਰ, ਅੰਬਾਜੀ ਮੋਹਨਥਾਲ ਅਤੇ ਕਲਾੜੀ 16

ONGC ਨੂੰ ਮਹਾਨਦੀ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮਿਲੀ 16

'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਦੇ 12 ਸਾਲ ਪੂਰੇ 16

ਕੈਬਨਿਟ ਵੱਲੋਂ PM ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਧਾਈ 16

PM ਗਤੀਸ਼ਕਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਾਸਟਰ ਪਲੈਨ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ 17

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ: ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲਈ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ-ਹੱਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕੇਂਦਰ 17

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ: ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ BC ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਹੀਂ 17

ਕੇਂਦਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਬਲ (ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਐਕਟ, 2026 ਲਾਗੂ 17

ਆਧਾਰ: 17ਵੇਂ ਆਧਾਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪੰਜ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 18

ਲੱਦਾਖ: 28 ਭੂਗੋਲਿਕ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਛਾਣ 18

ਰੇਲਵੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 78 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਬੋਨਸ 18

ਅਪ੍ਰੈਲ 2029 ਤੋਂ BS-VII ਨਿਕਾਸ ਮਾਪਦੰਡ 18

ਯਾਤਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ CAFE ਨਿਯਮ 19

ਐਡਵਾਂਸਡ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬ੍ਰੇਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ 19

ਦੂਰਸੰਚਾਰ (ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੈਂਡਬਾਕਸ) ਨਿਯਮ, 2026 19

ਨੋਇਡਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ 19

UP ਨੇ ਭਦੋਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ ਨਗਰ ਭਦੋਹੀ ਰੱਖਿਆ 20

ULLAS ਅਧੀਨ ਲਕਸ਼ਦੀਪ 100% ਸਾਖ਼ਰ ਐਲਾਨਿਆ 20

NHRC ਦਾ 33ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 20

BIMSTEC ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਐਲਾਨਨਾਮਾ 21

ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ 21

ਇੰਡੀਆ ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਂਗਰਸ 2026 21

ਪੀਰੀਓਡਿਕ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਸਰਵੇ: ਸਤੰਬਰ 2026 22

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਗੰਨਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ 22
ਵਿਸ਼ਵ ਮਿਆਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ BIS ਦੀ ਸਿਲਵਰ ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਸਕੀਮ 22
ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ MSCARO 2026 22
ਸਟੀਲ ਉਦਯੋਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਬਣੇਗੀ 22
ਜਨਸੰਖਿਆ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੋਰਟਲ 23
ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 23
MoSPI ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਨ-ਆਰਥਿਕ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ 2026–2030 23
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ABS ਫੰਡ ਜਾਰੀ 23
AYUSH ਸੇਵਾ ਅਰਥਚਾਰਾ US$36.92 ਅਰਬ 23
ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਆ ਕੈਮ 2026 24
ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਡਿਜੀਟਲ ਨੌਲੇਜ ਗਰਿੱਡ 24
19ਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ ਸੰਮੇਲਨ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ 24

ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ 25

ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ MSP, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ 2027–28 25
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2030–31 ਤੱਕ ਜਾਰੀ 25
ਸੋਧੀ ਹੋਈ UDAN ਯੋਜਨਾ 25
PM E-DRIVE ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ 26
PM ਧਨ-ਧਾਨਯ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ 26
ਖੇਤ ਬਚਾਓ ਅਭਿਆਨ – ਹਾੜ੍ਹੀ 2026 26
PM-SETU ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ 26
DDU-GKY ਦੇ 12 ਸਾਲ 26
ਆਰੋਗਿਆ ਮੰਥਨ 2026: PM-JAY ਅਤੇ ABDM ਦੀਆਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢਾਂ 27
ਟੀਬੀ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ JOSH ਟੀਮਾਂ 27
ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 3D ਕੰਕਰੀਟ-ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਪੇਂਡੂ ਘਰ 27
ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ – G RAM G ਐਕਟ: 375 ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੰਮ 27
ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਸਟਲ ਮਿਸ਼ਨ 2.0 27
ਨੈਸ਼ਨਲ PNG ਡਰਾਈਵ 3.0 28
RoDTEP ਯੋਜਨਾ 31 ਦਸੰਬਰ 2026 ਤੱਕ ਵਧੀ 28
ਖੋਜ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ (RDI) ਯੋਜਨਾ 28
ਫਾਰਮਾ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਡਿਸਕਵਰੀ ਟਰੈਕ (PRIP ਯੋਜਨਾ) 28
ਜਹਾਜ਼ ਨਿਰਮਾਣ: ਦੋ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜੋਖਮ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 28
ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਸੰਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ 29

ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ 30

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ 'ਵੇਤਰੀ ਪਯਨਮ ਥਿੱਟਮ' ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ 30
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ: ਭਗਿਨੀ ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਯੋਜਨਾ 30
ਦਿੱਲੀ: ASHA ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੁੱਗਣਾ; ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ 30
ਕੇਰਲ: WOMN ਪਹਿਲ ਅਤੇ AI ਡੇਂਗੂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 30
ਗੁਜਰਾਤ: ਬਰਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰਾਂ ਲਈ ਪੋਰਬੰਦਰ ਜੰਗਲਾਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ 31
ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਦਾਖ 31
ਹਿਮਾਚਲ: ਸਪਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਬੈਟਰੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਸੋਲਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 31
ਓਡੀਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਐਗਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਪੋਰਟਲ 31
ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ₹43,600 ਕਰੋੜ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 31

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਨਾਗਾਲੈਂਡ: ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਆਜੀਵਿਕਾ ਯੋਜਨਾ 32
ਰਾਜਸਥਾਨ: ਪਹਿਲੀ ਰਾਜ ਪਸ਼ੂ-ਚਿਕਿਤਸਾ ਨੀਤੀ 32
ਮਿਸ਼ਨ ਕਰਮਯੋਗੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ 32

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲੇ 33

ਮਿਲਵਾਕੀ ਵਿੱਚ G20 ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 33
ਬਹੁਪੱਖੀਵਾਦ ਲਈ EU, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੰਚ 33
ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਦੀ ਘਾਨਾ, ਕੋਟ ਡੀਵੁਆਰ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ ਯਾਤਰਾ 33
ਭਾਰਤ–ਮਾਰੀਸ਼ਸ ਟੈਕਸ ਸੰਧੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਰਪਜ਼ ਟੈਸਟ 34
ਮੇਕਾਂਗ-ਗੰਗਾ ਸਹਿਯੋਗ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ-ਮਿਆਂਮਾਰ QIP ਸਮਝੌਤੇ 34
ਭਾਰਤ–ਸਿੰਗਾਪੁਰ 2,000 MW ਸਰਹੱਦ-ਪਾਰ ਬਿਜਲੀ ਲਿੰਕ 34
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵ੍ਹੇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 70ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ 34
ਕੇਪ ਟਾਊਨ ਵਿੱਚ 69ਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 34
UNEP ਐਮੀਸ਼ਨਜ਼ ਗੈਪ ਰਿਪੋਰਟ 2026: 'The Point of Return' 35
WWF ਲਿਵਿੰਗ ਪਲੈਨੇਟ ਰਿਪੋਰਟ 2026: ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ 73% ਗਿਰਾਵਟ 35
UNESCO GEM ਜੈਂਡਰ ਰਿਪੋਰਟ 2026 35
WHO–UNICEF ਰਿਪੋਰਟ: ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾਈ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 35
UNCTAD: ਵਿਸ਼ਵ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ 5.7% ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 35
ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ: AI ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਿਖਰਲੇ 10 ਵਿੱਚ 35
APEDA ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਫਰੋਜ਼ਨ ਭੋਜਨ 36
ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ 36

ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 37

ਸਤੰਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੂਨ ਮਹਿੰਗਾਈ 5.5% 37
ਭਾਰਤ ਲਈ GDP ਵਾਧੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ 37
ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ 7.9% 37
ਵਪਾਰ ਘਾਟਾ ਘਟਿਆ; ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਘਾਟਾ ਵਧਿਆ 38
ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ GST ਢਾਂਚਾ 38
FSDC ਦੀ 30ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ 38
ਗਲੋਬਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਇੰਡੈਕਸ ਵਿੱਚ GIFT ਸਿਟੀ 37ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 39
MSME ਕਰਜ਼ਾ ₹47.4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ 39
ਕੌਟਿਲਿਆ ਆਰਥਿਕ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ FiMi ਬੈਂਕਿੰਗ 39
ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੈਟੇਜਿਕ ਟਰੇਡ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ FTA ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ 39
ਕੋਲਾ ਖੇਤਰ: 16ਵੀਂ ਵਪਾਰਕ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਨਿਲਾਮੀ 40

ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤ 41

RBI ਨੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ CRR ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 99% ਕੀਤਾ 41
RBI ਵੱਲੋਂ 20% ਫਾਰੇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰਿਸਕ ਰਿਜ਼ਰਵ 41
Paytm ਪੇਮੈਂਟਸ ਬੈਂਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ 41
Emirates NBD ਦੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ RBL ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲਣਗੀਆਂ 41
ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ 42
PFRDA ਵੱਲੋਂ 'NPS Central' ਸ਼ੁਰੂ 42
Q3 FY27 ਲਈ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ 42
NABKISAN ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ WASH ਸੋਸ਼ਲ ਬਾਂਡ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ 42
SEBI ਵੱਲੋਂ PRIM ਫਰੇਮਵਰਕ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੋਡ 43

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

NSE ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ 43
M1xchange: CGTMSE ਗਰੰਟੀ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ TReDS ਪਲੇਟਫਾਰਮ 43
RBI ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਊਂਟ ਐਗਰੀਗੇਟਰ ਇੰਟਰਓਪਰੇਬਿਲਟੀ 43
IRDAI ਵੱਲੋਂ ਬੀਮਾ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 43
ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ATF 'ਤੇ ਵਿੰਡਫਾਲ ਟੈਕਸ ਸੋਧਿਆ 44
SBI ਨੂੰ ਮੁੜ 'World's Best Consumer Bank' ਪੁਰਸਕਾਰ 44
ਹੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਖ਼ਬਰਾਂ 44

ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ 45

ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸ਼ੁਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ 29ਵੇਂ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ 45
ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅਭਿਆਸ 45
ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਫਲੀਟ ਸਪੋਰਟ ਸ਼ਿੱਪ-1 ਲਾਂਚ 46
ਕਾਵੇਰੀ ਡਰਾਈ ਇੰਜਣ ਦੇ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਟੈਸਟ 46
DRDO ਵੱਲੋਂ ਫ਼ੌਜੀ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਕੀ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਟੈਸਟ 46
ਵੱਡੇ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤੇ 46
ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 47
ਕਾਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੀਬਰਡ ਫੇਜ਼ IIA 47
ਭਾਰਤੀ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨੇ ਮਾਊਂਟ ਮੁਕੁਟ ਸਰ ਕੀਤਾ 47
ਰੱਖਿਆ ਨਿਰਯਾਤ ਰਿਕਾਰਡ ₹38,424 ਕਰੋੜ 47
ਜਲ ਸੈਨਾ ਕੂਟਨੀਤੀ: ਲੋਕਾਯਨ-2026 ਅਤੇ ਮਾਲਦੀਵ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੁਐਡਰਨ 48
ਹੋਰ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਬਰਾਂ 48

ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 50

ISRO ਨੇ ਗਗਨਯਾਨ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ 50
WHO ਵੱਲੋਂ CERVAVAC HPV ਟੀਕੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 50
TAPAS-1: ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਪਾਰਕ CubeSat ਥਰਮਲ ਪੇਲੋਡ 50
ਥੂਥੂਕੁਡੀ ਨੇੜੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਵਿੰਡ ਫਾਰਮ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ 50
ਕਿਗਾਲੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਊਰਜਾ-ਕੁਸ਼ਲ ਠੰਢਕ 51
ਕੰਨਖਜੂਰੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ 51
NFR ਨੇ AI ਨਾਲ 255 ਹਾਥੀ ਬਚਾਏ 51
IMD ਵੱਲੋਂ ਚੱਕਰਵਾਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 51
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਵੱਲ ਕਦਮ 52
ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ BHASHINI ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 52
ਸਿਹਤ ਖੋਜ: ਸਿਕਲ ਸੈੱਲ ਟੂਲ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੇਦ 52
ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨ ਖ਼ਬਰਾਂ 52

ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ 54

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 54

ਪੁਰਸਕਾਰ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ 56

ਮਹੇਸ਼ ਕਾਕੜੇ ਨੂੰ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026 56
ਸੁਨੀਲ ਭਾਰਤੀ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਦਾ ਲੀਜਨ ਆਫ਼ ਆਨਰ 56
ਊਸ਼ਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ: ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ. ਭੂਪੇਨ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ 56
ਲਿਓਨਲ ਮੈਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੈੱਸ ਆਫ਼ ਅਸਤੂਰੀਆਸ ਖੇਡ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026 56
ਉਸਤਾਦ ਬਿਸਮਿੱਲ੍ਹਾ ਖ਼ਾਨ ਯੁਵਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 56

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਹੋਰ ਪੁਰਸਕਾਰ 57
ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕ 57

ਖੇਡਾਂ 58

ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਰਾ ਖੇਡਾਂ 2026: ਭਾਰਤੀ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂ 58
ਹੈਰੀ ਬਰੂਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ODI ਦੋਹਰਾ ਸੈਂਕੜਾ 58
ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਮੰਧਾਨਾ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨ 58
ICC ਪਲੇਅਰ ਆਫ਼ ਦ ਮੰਥ – ਸਤੰਬਰ 2026 59
ਸ਼ਤਰੰਜ: ਬੋਧਨਾ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਲੱਬ ਕੱਪ 59
ਟੈਨਿਸ: ਜੋਕੋਵਿਚ ਅਤੇ ਅਲਕਾਰਾਜ਼ ਦੇ ਖ਼ਿਤਾਬ 59
ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ: ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਮੈਡਲ 59
ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ: ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਭਾਈਵਾਲੀ 59

ਰੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂਕ 61

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂਕ 61

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਵਸ 62

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਵਸ 62

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ 64

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ 64

ਸਥਿਰ GK: ਜਲਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ 65

ਰਾਮਸਰ ਸੰਧੀ - ਮੁੱਖ ਤੱਥ 65

ਸਥਿਰ GK: ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜੇਤੂ 66

ਭਾਰਤੀ ਨੋਬਲ ਜੇਤੂ 66

ਸਥਿਰ GK: RBI ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ 67

RBI ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਸੰਦ 67

ਸਥਿਰ GK: ਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ 68

ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ - ਮੁੱਖ ਤੱਥ 68

ਸਥਿਰ GK: ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ 69

ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ 69

ਸਥਿਰ GK: ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ GI ਟੈਗ 70

ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ GI - ਮੁੱਖ ਤੱਥ 70

HOUSE OF ASPIRANTS
learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

1. ਪੰਜਾਬ ਕੌਰਨਰ

ਸੁਖਨਾ ਵੈੱਟਲੈਂਡ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਬਣੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਮੰਤਰੀ **ਭੂਪੇਂਦਰ ਯਾਦਵ** ਨੇ **15 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਸੁਖਨਾ ਵੈੱਟਲੈਂਡ** (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਅਤੇ **ਸੌਜ ਝੀਲ** (ਮੈਨਪੁਰੀ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ ਐਲਾਨਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ: **103**
- ਸੁਖਨਾ ਇੱਕ **ਮਨੁੱਖ-ਨਿਰਮਿਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਲ-ਭੰਡਾਰ** ਹੈ, ਜੋ **1958** ਵਿੱਚ ਆਰਕੀਟੈਕਟ **ਲ ਕਾਰਬੂਜ਼ੀਏ (Le Corbusier)** ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣੀ
- **ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜੀਆਂ** ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ; **ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਫਲਾਈਵੇ (Central Asian Flyway)** ਉੱਤੇ
- ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ: ਕਾਮਨ ਪੋਚਾਰਡ, ਪਲਾਸ ਫਿਸ਼ ਈਗਲ, ਬਲੈਕ ਪੌਂਡ ਟਰਟਲ
- ਸੌਜ ਝੀਲ: **ਗੰਗਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ-ਮੈਦਾਨ** ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਝੀਲ, **ਸਮਾਨ ਪੰਛੀ ਰੱਖ** ਨੇੜੇ; **30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਲ-ਪੰਛੀ**; BirdLife International ਦਾ IBA; ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਜਾਤੀ **ਸਾਰਸ ਕਰੇਨ**

ਸੁਖਨਾ ਬਨਾਮ ਸੌਜ ਝੀਲ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ	ਸੁਖਨਾ ਵੈੱਟਲੈਂਡ	ਸੌਜ ਝੀਲ
ਸਥਾਨ	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (UT)	ਮੈਨਪੁਰੀ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
ਕਿਸਮ	ਮਨੁੱਖ-ਨਿਰਮਿਤ ਜਲ-ਭੰਡਾਰ (1958)	ਕੁਦਰਤੀ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਝੀਲ
ਮੁੱਖ ਪੰਛੀ	ਕਾਮਨ ਪੋਚਾਰਡ	ਸਾਰਸ ਕਰੇਨ

📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**

- ਰਾਮਸਰ ਸੰਧੀ **1971** ਵਿੱਚ ਰਾਮਸਰ (ਇਰਾਨ) ਵਿਖੇ ਹੋਈ; ਭਾਰਤ **1982** ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ (ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ: ਚਿਲਕਾ ਅਤੇ ਕੇਓਲਾਦੇਓ)।
- ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ ਹੁਣ **103**; ਨਵੀਆਂ: ਸੁਖਨਾ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਅਤੇ ਸੌਜ ਝੀਲ (UP)।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ SANGAT ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ **ਪਲਾਕਸ਼ਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ** ਵਿਖੇ **40 ਕਾਲਜਾਂ** ਵਿੱਚ **SANGAT ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਕਲੱਬ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਹਿਯੋਗੀ: **ਆਦਿੱਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ**
- ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਸ਼ਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ **'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ'** ਅਧੀਨ
- ਹਰ ਕਾਲਜ ਦੇ **25 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ** ਨੂੰ **14 ਘੰਟੇ** ਦੀ ਯੂਥ ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਫਸਟ ਏਡ ਸਿਖਲਾਈ

📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**

- SANGAT ਕਲੱਬ → ਪੰਜਾਬ → 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' → ਪਲਾਕਸ਼ਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ।

SEBI ਦੀ 'ਸਮਝ ਸੇ ਇਨਵੈਸਟਿੰਗ ਸਿੰਪਲ' ਮੁਹਿੰਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

SEBI ਨੇ **5 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ** ਤੋਂ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ **"ਸਮਝ ਸੇ ਇਨਵੈਸਟਿੰਗ ਸਿੰਪਲ"** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- SEBI ਦੇ **ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਗਰੂਕ** ਅਧੀਨ; SEBI ਚੇਅਰਮੈਨ **ਤੁਹਿਨ ਕਾਂਤ ਪਾਂਡੇ** ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ
- **ਵਿਸ਼ਵ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹਫ਼ਤਾ 2026** (5–11 ਅਕਤੂਬਰ) ਦੌਰਾਨ, ਥੀਮ **"Technology and Digital Finance"**
- ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ: **23.8 ਕਰੋੜ**; ਵਿਲੱਖਣ ਨਿਵੇਸ਼ਕ: **15.1 ਕਰੋੜ**; ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ AUM: **₹87 ਲੱਖ ਕਰੋੜ**

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਸਮਝ ਸੇ ਇਨਵੈਸਟਿੰਗ ਸਿੰਪਲ → SEBI → ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਗਰੂਕ → ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਨਵੀਆਂ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ	ਸੁਖਨਾ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ), ਸੋਂਜ ਝੀਲ (UP); ਕੁੱਲ 103
SANGAT ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਕਲੱਬ	40 ਕਾਲਜ; ਪਲਾਕਸ਼ਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ
SEBI ਮੁਹਿੰਮ	'ਸਮਝ ਸੇ ਇਨਵੈਸਟਿੰਗ ਸਿੰਪਲ', ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 5 ਅਕਤੂਬਰ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

2. ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਖ਼ਬਰਾਂ

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

2026 ਦੇ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ **5 ਤੋਂ 12 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਇਆ।

ਖੇਤਰ	ਜੇਤੂ	ਕਿਸ ਲਈ
ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ/ਮੈਡੀਸਨ	ਕਾਰਲ ਡਾਈਸਰੋਥ, ਪੀਟਰ ਹੇਗੇਮੈਨ, ਜਾਰਜ ਨਾਗੇਲ	ਚੈਨਲਰੋਡੋਪਸਿਨ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ **ਓਪਟੋਜੈਨੇਟਿਕਸ** ਦਾ ਵਿਕਾਸ
ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ	ਫਰਾਂਸਿਸ ਹਾਲਜ਼ਨ	**IceCube ਨਿਊਟ੍ਰੀਨੋ ਆਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ** ਅਤੇ ਉੱਚ-ਊਰਜਾ ਖਗੋਲੀ ਨਿਊਟ੍ਰੀਨੋ ਦੀ ਖੋਜ
ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ	ਹੈਨਰੀ ਬੀ. ਕਾਗਨ (ਫਰਾਂਸ), ਕੇਂਸੋ ਸੋਈ (ਜਾਪਾਨ)	ਜੈਵਿਕ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਨਾਨ-ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ **ਅਸਮਮਿਤ ਆਟੋਕੈਟਾਲਿਸਿਸ**
ਸਾਹਿਤ	ਐਨ ਕਾਰਸਨ (ਕੈਨੇਡਾ)	ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ (ਕਵਿੱਤਰੀ)
ਸ਼ਾਂਤੀ	ਨਵਨੀਤਮ 'ਨਵੀ' ਪਿੱਲੈ (ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ)	ਸ਼ਾਂਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਰਾਬਰਟ ਈ. ਹਾਲ, ਮਾਈਕਲ ਵੁੱਡਫੋਰਡ	ਮੈਕਰੋ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੂਖਮ-ਆਰਥਿਕ ਨੀਂਹਾਂ

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ - ਸਥਿਰ ਤੱਥ	
ਤੱਥ	**ਵੇਰਵਾ**
ਸਥਾਪਨਾ	ਅਲਫ਼ਰੈੱਡ ਨੋਬਲ ਦੀ ਵਸੀਅਤ (1895)
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ	1901
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਪੁਰਸਕਾਰ	1968 ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1969 (ਮੂਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਹੀਂ)
ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ	1.2 ਕਰੋੜ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਕ੍ਰੋਨਰ (ਲਗਭਗ 12 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ)
ਸਮਾਰੋਹ	10 ਦਸੰਬਰ (ਨੋਬਲ ਦੀ ਬਰਸੀ)
ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ	ਨਾਰਵੇਈਅਨ ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ, **ਓਸਲੋ** (ਬਾਕੀ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ)

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨਵੀ ਪਿੱਲੈ **ਭਾਰਤੀ ਤਾਮਿਲ ਮੂਲ** ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਜੱਜ ਹਨ; ਉਹ **ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਕ ਅਦਾਲਤ (ICC)** ਦੀ ਜੱਜ ਰਹੀ (2008–14)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
>
> - ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੋਬਲ 2026 → ਨਵੀ ਪਿੱਲੈ; ਸਾਹਿਤ → ਐਨ ਕਾਰਸਨ (ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਵਿੱਤਰੀ)।
> - ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ 2026 → ਫਰਾਂਸਿਸ ਹਾਲਜ਼ਨ (IceCube ਨਿਊਟ੍ਰੀਨੋ ਆਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ)।

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2026: ਆਈਚੀ-ਨਗੋਯਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਨੇ **ਆਈਚੀ-ਨਗੋਯਾ, ਜਾਪਾਨ** ਵਿੱਚ **20ਵੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 85 ਮੈਡਲਾਂ** ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡਲ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ **ਚੌਥਾ** ਸਥਾਨ ਲਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਭਾਰਤ: **21 ਸੋਨਾ, 27 ਚਾਂਦੀ, 37 ਕਾਂਸੀ = 85 ਮੈਡਲ**; ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ (70 ਮੈਡਲ) ਤੋਂ ਅੱਗੇ
- ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਡਲ: **ਅਥਲੈਟਿਕਸ 24** (1-9-14), **ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ 15** (3-8-4), **ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ 9** (5-2-2), ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ 6, ਕੁਸ਼ਤੀ 6
- ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ **ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਬਚਾਇਆ** ਅਤੇ **LA 2028 ਓਲੰਪਿਕ** ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕੀਤਾ
- ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ **ਦੂਜਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਸੋਨਾ** ਜਿੱਤਿਆ (ਪਹਿਲਾ 1982 ਵਿੱਚ)

ਰੈਂਕ	ਦੇਸ਼	ਸੋਨਾ	ਕੁੱਲ
1	ਚੀਨ	169	341
2	ਜਾਪਾਨ	83	269
3	ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ	39	150
4	**ਭਾਰਤ**	**21**	**85**
5	ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ	21	70

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂ	
ਖਿਡਾਰੀ / ਟੀਮ	**ਈਵੈਂਟ**
ਕੁਮਕੁਮ ਮੋਹੋਦ	ਮਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਿਕਰਵ (ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ)
ਲਵਲੀਨਾ ਬੋਰਗੋਹੇਨ	ਮਹਿਲਾ 75 ਕਿਲੋ (ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ)
ਅਮਨ ਸਹਿਰਾਵਤ	ਪੁਰਸ਼ 57 ਕਿਲੋ (ਕੁਸ਼ਤੀ)
ਸੁਜੀਤ ਕਲਕਲ	ਪੁਰਸ਼ 65 ਕਿਲੋ (ਕੁਸ਼ਤੀ)
ਨੀਰੂ ਢਾਂਡਾ	ਮਹਿਲਾ ਟ੍ਰੈਪ (ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ)
ਪ੍ਰਣਵੀ ਉਰਸ	ਮਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ (ਗੋਲਫ਼)
ਕਿਰਨ, ਪ੍ਰਾਚੀ, ਪੂਵੰਮਾ ਮਚੇਟੀਰਾ, ਵਿਥਿਆ ਰਾਮਰਾਜ	ਮਹਿਲਾ 4x400 ਮੀ. ਰਿਲੇਅ - ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ **ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸੋਨਾ**
ਟੀਮ ਇੰਡੀਆ	ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕਟ, ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ, ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਕਬੱਡੀ

- **ਵਿਥਿਆ ਰਾਮਰਾਜ** (ਕਾਂਸੀ, ਮਹਿਲਾ 400 ਮੀ. ਅੜਿੱਕਾ ਦੌੜ) ਨੇ **ਪੀ.ਟੀ. ਊਸ਼ਾ ਦਾ 1984 ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਕਾਰਡ** ਤੋੜਿਆ

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2026 → ਭਾਰਤ ਚੌਥਾ, 85 ਮੈਡਲ (21-27-37); ਚੀਨ 341 ਮੈਡਲਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ।
- ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਡਲ → ਅਥਲੈਟਿਕਸ (24)।

RBI MPC ਨੇ ਰੈਪੋ ਰੇਟ ਵਧਾ ਕੇ 5.50% ਕੀਤਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RBI ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ **63ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ (5–7 ਅਕਤੂਬਰ 2026)** ਵਿੱਚ ਰੈਪੋ ਰੇਟ **25 ਬੇਸਿਸ ਪੁਆਇੰਟ** ਵਧਾਇਆ।

ਦਰ	ਨਵਾਂ ਪੱਧਰ
ਰੈਪੋ ਰੇਟ	**5.50%**
ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਫੈਸਿਲਿਟੀ (SDF)	5.25%
ਮਾਰਜਿਨਲ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਫੈਸਿਲਿਟੀ (MSF)	5.75%
ਬੈਂਕ ਰੇਟ	5.75%

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ: RBI ਗਵਰਨਰ **ਸੰਜੇ ਮਲਹੋਤਰਾ**; ਫ਼ੈਸਲਾ **ਸਰਬਸੰਮਤੀ** ਨਾਲ
- ਨੀਤੀਗਤ ਰੁਖ਼: **'Calibrated Tightening'**
- ਕਾਰਨ: CPI ਮਹਿੰਗਾਈ **4.8% (ਅਗਸਤ 2026)**, ਕੋਰ ਮਹਿੰਗਾਈ 4.2%, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਈਂਧਨ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਾਨਸੂਨ/ਅਲ ਨੀਨੋ, ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ
- ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2026-27 ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ: **GDP ਵਾਧਾ 7.1%**, **CPI ਮਹਿੰਗਾਈ 5.2%**
- ਅਗਲੀ MPC ਮੀਟਿੰਗ: **2–4 ਦਸੰਬਰ 2026**

MPC - ਸਥਿਰ ਤੱਥ	
ਤੱਥ	**ਵੇਰਵਾ**
ਮੈਂਬਰ	6 (3 RBI ਤੋਂ + 3 ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ)
ਮਹਿੰਗਾਈ ਟੀਚਾ	4% CPI, ±2% ਦੀ ਛੋਟ (2%–6%)
ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ	ਧਾਰਾ 45ZB, RBI ਐਕਟ 1934 (2016 ਵਿੱਚ ਸੋਧ)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਰੈਪੋ ਰੇਟ → 5.50% (+25 bps); ਰੁਖ਼ → Calibrated Tightening।
> - 25 ਬੇਸਿਸ ਪੁਆਇੰਟ = 0.25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ।

ਗਲੋਬਲ ਹੰਗਰ ਇੰਡੈਕਸ 2026: ਭਾਰਤ 100ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਗਲੋਬਲ ਹੰਗਰ ਇੰਡੈਕਸ (GHI) 2026 ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ, ਥੀਮ **"No Security Without Food Security"**।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਭਾਰਤ: **122 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 100ਵਾਂ**, ਸਕੋਰ **24.1** - **'ਗੰਭੀਰ' (Serious)** ਸ਼੍ਰੇਣੀ
- ਪਾਕਿਸਤਾਨ: 106ਵਾਂ (ਸਕੋਰ 25.5)
- ਵਿਸ਼ਵ ਸਕੋਰ: **18.1** ('ਦਰਮਿਆਨਾ'); 2018 ਵਿੱਚ 17.6 ਸੀ
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਸਟਿੰਗ (ਕੱਦ ਮੁਤਾਬਕ ਘੱਟ ਭਾਰ) ਲਗਭਗ **19% - ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ**; ਸਟੰਟਿੰਗ **29.3%**
- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ: **ਵੈਲਟਹੰਗਰਹਿਲਫ਼ੇ (ਜਰਮਨੀ)**, **IFHV** ਅਤੇ **ਹੈਲਵੇਟਸ**

- ਸਕੋਰ **0–100** (ਘੱਟ ਸਕੋਰ = ਬਿਹਤਰ)
- ਲਗਭਗ **64.5 ਕਰੋੜ** ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ; 2018 ਤੋਂ **32 ਦੇਸ਼ਾਂ** ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਵਧੀ; **57 ਦੇਸ਼** 2030 ਤੱਕ ਟੀਚਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਣਗੇ
- ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੇ: ਸੋਮਾਲੀਆ (122), ਡੀ.ਆਰ. ਕਾਂਗੋ (121), ਚਾਡ (120)

GHI - 4 ਸੂਚਕ	
ਸੂਚਕ	**ਅਰਥ**
ਕੁਪੋਸ਼ਣ (Undernourishment)	ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੈਲੋਰੀ ਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ
ਚਾਈਲਡ ਸਟੰਟਿੰਗ	ਉਮਰ ਮੁਤਾਬਕ ਘੱਟ ਕੱਦ (5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ) - ਲੰਬਾ ਕੁਪੋਸ਼ਣ
ਚਾਈਲਡ ਵੇਸਟਿੰਗ	ਕੱਦ ਮੁਤਾਬਕ ਘੱਟ ਭਾਰ (5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ) - ਤੀਬਰ ਕੁਪੋਸ਼ਣ
ਬਾਲ ਮੌਤ ਦਰ	5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
- GHI 2026 → ਭਾਰਤ 100/122, ਸਕੋਰ 24.1 (ਗੰਭੀਰ); ਥੀਮ "No Security Without Food Security"।

ਛੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ **ਦ੍ਰੌਪਦੀ ਮੁਰਮੂ** ਨੇ ਛੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ (ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਸੂਚਨਾ, **12 ਅਕਤੂਬਰ 2026**) - 4 ਨਵੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ 2 ਤਬਾਦਲੇ।

ਰਾਜ	ਰਾਜਪਾਲ	ਸਥਿਤੀ
ਓਡੀਸ਼ਾ	ਬ੍ਰਜ ਮੋਹਨ ਰਾਮ	ਨਵੇਂ
ਕਰਨਾਟਕ	ਡਾ. ਸੁਧਾ ਯਾਦਵ	ਨਵੇਂ
ਉੱਤਰਾਖੰਡ	ਡਾ. ਢਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿਸੇਨ	ਨਵੇਂ
ਸਿੱਕਮ	ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਗੌਤਮ	ਨਵੇਂ
ਕੇਰਲਮ	ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਥੁਰ	ਸਿੱਕਮ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	ਰਾਜੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਆਰਲੇਕਰ	ਕੇਰਲਮ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ

ਰਾਜਪਾਲ - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਨੁਛੇਦ (ਭਾਗ VI)	
ਅਨੁਛੇਦ	**ਉਪਬੰਧ**
153	ਹਰ ਰਾਜ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ (ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ 2+ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ)
155	ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ
156	5 ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ; ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੱਕ ਅਹੁਦਾ
157	ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 35 ਸਾਲ ਉਮਰ
159	ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਹੁੰ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

161	ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
163	ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗੀ
200	ਰਾਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**

- ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ **ਅਨੁਛੇਦ 155** ਅਧੀਨ; ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ **35 ਸਾਲ** (ਅਨੁਛੇਦ 157)।
- ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ → ਆਰ.ਵੀ. ਆਰਲੇਕਰ; ਕੇਰਲਮ → ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਥੁਰ।

ਭਾਰਤ–ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ–ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ (FTA) 20 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। 19 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ **ਕਸਟਮ ਸਹਿਯੋਗ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ (MoC)** ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- CBIC ਚੇਅਰਮੈਨ **ਵਿਵੇਕ ਚਤੁਰਵੇਦੀ** ਅਤੇ NZ ਕਸਟਮ ਮੁਖੀ **ਕ੍ਰਿਸਟੀਨ ਸਟੀਵਨਸਨ** ਨੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ
- FTA ਅਧੀਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ **Rules of Origin ਡਾਟਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ**, ਡਿਜੀਟਲ ਕਸਟਮ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਾਭ

📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**

- ਭਾਰਤ–ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ FTA ਲਾਗੂ → 20 ਅਕਤੂਬਰ 2026।

📝 **ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)**

ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੋਬਲ 2026	ਨਵੀ ਪਿੱਲੈ (ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ)
ਸਾਹਿਤ ਨੋਬਲ 2026	ਐਨ ਕਾਰਸਨ (ਕੈਨੇਡਾ)
ਭੌਤਿਕ ਨੋਬਲ 2026	ਫਰਾਂਸਿਸ ਹਾਲਜ਼ਨ (IceCube)
ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2026	ਭਾਰਤ ਚੌਥਾ; 85 ਮੈਡਲ (21 ਸੋਨਾ, 27 ਚਾਂਦੀ, 37 ਕਾਂਸੀ)
RBI MPC (63ਵੀਂ)	ਰੈਪੋ 5.50%; SDF 5.25%; MSF/ਬੈਂਕ ਰੇਟ 5.75%
GHI 2026	ਭਾਰਤ 100ਵਾਂ/122 (24.1, ਗੰਭੀਰ)
ਰਾਜਪਾਲ: ਕਰਨਾਟਕ	ਡਾ. ਸੁਧਾ ਯਾਦਵ
ਰਾਜਪਾਲ: ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	ਰਾਜੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਆਰਲੇਕਰ
ਭਾਰਤ–NZ FTA	20 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ ਲਾਗੂ

3. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲੇ

ਗੁਜਰਾਤ UCC ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਰਾਜ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਗੁਜਰਾਤ, **ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਨ ਨਾਗਰਿਕ ਸੰਹਿਤਾ (UCC)** ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲਾ **ਦੂਜਾ ਰਾਜ** ਬਣਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਗੁਜਰਾਤ ਸਮਾਨ ਨਾਗਰਿਕ ਸੰਹਿਤਾ ਬਿੱਲ, 2026** ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ **ਮਾਰਚ 2026** ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
- UCC ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ **ਅਨੁਛੇਦ 44** (ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ) ਵਿੱਚ ਹੈ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - UCC ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਜ → ਉੱਤਰਾਖੰਡ; ਦੂਜਾ → ਗੁਜਰਾਤ।

ਗ੍ਰੀਨ ਐਨਰਜੀ ਕੋਰੀਡੋਰ ਫੇਜ਼-III ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ **ਗ੍ਰੀਨ ਐਨਰਜੀ ਕੋਰੀਡੋਰ ਫੇਜ਼-III (GEC-III)** ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਮਕਸਦ: **ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ (InSTS)** ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ **135 GW** ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ
- ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ: **₹54,082 ਕਰੋੜ**
- ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - GEC-III → 135 GW; ₹54,082 ਕਰੋੜ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ।

UNESCO ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਸਾਈਟਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UNESCO ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਥਾਈ ਵਫ਼ਦ ਨੇ **ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ (Tentative List)** ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ; ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ 'ਚ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਜੁੜੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ: **78** ਸਾਈਟਾਂ; ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ: **81 ਸਾਈਟਾਂ** (59 ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, 19 ਕੁਦਰਤੀ, 3 ਮਿਸ਼ਰਤ)
- ਤਿੰਨ ਨਵੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ: **ਬਾਰਾਟਾਂਗ ਦਾ ਕਾਰਸਟ-ਮਡ-ਵਾਲਕੇਨੋ ਕੰਪਲੈਕਸ** ਅਤੇ **ਅੰਡੇਮਾਨ ਸਬਡਕਸ਼ਨ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ** (ਅੰਡੇਮਾਨ-ਨਿਕੋਬਾਰ), ਅਤੇ **ਸਿਰਪੁਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਲੈਂਡਸਕੇਪ** (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)
- ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸੂਚੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਈਟ ਦਾ ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਭਾਰਤ ਦੀ UNESCO ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ → 81 ਸਾਈਟਾਂ (59 ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, 19 ਕੁਦਰਤੀ, 3 ਮਿਸ਼ਰਤ)।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already

ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ GI ਟੈਗ: ਮਾਂਦਰ, ਅੰਬਾਜੀ ਮੋਹਨਥਾਲ ਅਤੇ ਕਲਾੜੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕਈ ਰਵਾਇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ (GI) ਟੈਗ ਕਾਰਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਉਤਪਾਦ	ਰਾਜ/UT	ਵੇਰਵਾ
ਮਾਂਦਰ (ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼)	ਝਾਰਖੰਡ	ਕਬਾਇਲੀ ਲੋਕ ਢੋਲ; GI ਅਰਜ਼ੀ 24 ਸਤੰਬਰ 2021
ਅੰਬਾਜੀ ਮੋਹਨਥਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ	ਗੁਜਰਾਤ	ਅੰਬਾਜੀ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਿੱਠਾ ਪ੍ਰਸਾਦ; ਅਰਜ਼ੀ ਅੰਬਾਜੀ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ
ਕਲਾੜੀ ਪਨੀਰ	ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ (ਊਧਮਪੁਰ)	ਰਵਾਇਤੀ ਡੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦ; GI 3 ਅਕਤੂਬਰ 2023; ਹੁਣ ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- GI ਟੈਗ **ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1999** ਅਧੀਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ; ਰਜਿਸਟਰੀ **ਚੇਨਈ** ਵਿੱਚ
- ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ GI ਟੈਗ: **ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਚਾਹ (2004)**

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਮਾਂਦਰ → ਝਾਰਖੰਡ; ਮੋਹਨਥਾਲ → ਅੰਬਾਜੀ, ਗੁਜਰਾਤ; ਕਲਾੜੀ → ਊਧਮਪੁਰ (J&K)।

ONGC ਨੂੰ ਮਹਾਨਦੀ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮਿਲੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ONGC ਨੂੰ **ਓਡੀਸ਼ਾ ਦੇ ਕੋਣਾਰਕ ਤਟ** ਨੇੜੇ **ਮਹਾਨਦੀ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਬੇਸਿਨ** ਦੇ ਇੱਕ **ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੋਜ ਖੂਹ** ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮਿਲੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗਤ: 2030–31 ਤੱਕ ਲਗਭਗ **₹84,084 ਕਰੋੜ**

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ONGC ਗੈਸ ਖੋਜ → ਮਹਾਨਦੀ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਬੇਸਿਨ (ਕੋਣਾਰਕ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਨੇੜੇ)।

'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਦੇ 12 ਸਾਲ ਪੂਰੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ **'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ'** ਦੇ **12 ਸਾਲ** ਪੂਰੇ ਹੋਏ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪਹਿਲਾ ਐਪੀਸੋਡ **3 ਅਕਤੂਬਰ 2014** ਨੂੰ **ਵਿਜੇ ਦਸ਼ਮੀ** ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੋਇਆ
- ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ (ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ) ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ → 2014 (ਵਿਜੇ ਦਸ਼ਮੀ)।

ਕੈਬਨਿਟ ਵੱਲੋਂ PM ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਧਾਈ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ **PM ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ** ਨੂੰ **ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ 25 ਸਾਲ** ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **2001 ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ** ਬਣੇ; **2014 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ** ਬਣੇ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - PM ਮੋਦੀ → ਗੁਜਰਾਤ CM (2001) → PM (2014) → 25 ਸਾਲ (2026)।

PM ਗਤੀਸ਼ਕਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਾਸਟਰ ਪਲੈਨ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਬਹੁ-ਮਾਧਿਅਮ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਲਈ **PM ਗਤੀਸ਼ਕਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਾਸਟਰ ਪਲੈਨ** ਨੇ **13 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਪੰਜ ਸਾਲ** ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **13 ਅਕਤੂਬਰ 2021** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ; ਡਿਜੀਟਲ GIS ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਰਾਹੀਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - PM ਗਤੀਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ੁਰੂ → 13 ਅਕਤੂਬਰ 2021।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ: ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲਈ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ-ਹੱਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕੇਂਦਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਲਈ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਖਾਤਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ **ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 18 ਸਾਲ** ਦਾ ਹੋਵੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੁਣ **13 ਸਾਲ** ਤੋਂ ਹੀ ਖਾਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ੁਦ ਦੱਸੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
- ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ **ਉਮਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਬੰਧ** ਦੀ ਮੰਗ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - SC → ਸੁਤੰਤਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ: ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ BC ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਹੀਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ **ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਇਸਲਾਮ** ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪੱਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (BC) ਦਰਜੇ ਹੇਠ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ **ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ**।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ** ਸਮੇਤ ਬੈਂਚ ਨੇ **ਮਾਰਚ 2024** ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਨਾਲ BC ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ (SC, ਅਕਤੂਬਰ 2026)।

ਕੇਂਦਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਬਲ (ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਐਕਟ, 2026 ਲਾਗੂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

CAPF (ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਐਕਟ, 2026 ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ **8 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (IG)** ਦੀਆਂ **50%** ਅਤੇ **ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ADG)** ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **67%** ਅਸਾਮੀਆਂ **ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ IPS ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ** ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
- CAPF ਵਿੱਚ CRPF, BSF, CISF, ITBP, SSB (ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਜ਼) ਸ਼ਾਮਲ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - CAPF ਐਕਟ 2026 → 8 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ; IG 50%, ADG 67% IPS ਲਈ।

ਆਧਾਰ: 17ਵੇਂ ਆਧਾਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪੰਜ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UIDAI (MeitY ਅਧੀਨ) ਨੇ **ਕੋਲਕਾਤਾ** ਵਿੱਚ **ਆਧਾਰ ਸੰਵਾਦ** ਦੌਰਾਨ **17ਵੇਂ ਆਧਾਰ ਦਿਵਸ** ਮੌਕੇ **ਪੰਜ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਆਧਾਰ ਦਿਵਸ **29 ਸਤੰਬਰ 2010** ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ (ਟੇਂਭਲੀ ਪਿੰਡ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ)
- UIDAI ਨੇ ਨਵੀਂ SOP ਰਾਹੀਂ **ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ** ਵੀ ਸੋਧੀ (ਸਤੰਬਰ 2026)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ → 29 ਸਤੰਬਰ 2010।

ਲੱਦਾਖ: 28 ਭੂਗੋਲਿਕ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਛਾਣ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ **ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ** ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ **ਲੱਦਾਖ ਦੀਆਂ 28 ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ** ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ** ਦੀ ਪਹਿਲ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already

ਰੇਲਵੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 78 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਬੋਨਸ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ **ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025–26** ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ **78 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕਤਾ-ਲਿੰਕਡ ਬੋਨਸ (PLB)** ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕੁੱਲ: **11,40,770** ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ **₹2,028 ਕਰੋੜ**
- ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਨਸ: **₹17,951**

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਰੇਲਵੇ PLB → 78 ਦਿਨ; ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ₹17,951।

ਅਪ੍ਰੈਲ 2029 ਤੋਂ BS-VII ਨਿਕਾਸ ਮਾਪਦੰਡ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (12 ਅਕਤੂਬਰ) ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ SUVs ਲਈ **1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2029** ਤੋਂ **ਭਾਰਤ ਸਟੇਜ VII (BS-VII)** ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ (ਅਪ੍ਰੈਲ 2029 – ਅਪ੍ਰੈਲ 2035)
- ਭਾਰਤ **ਅਪ੍ਰੈਲ 2020** ਵਿੱਚ BS-IV ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ **BS-VI** 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - BS-VII → ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ/SUVs ਲਈ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2029 ਤੋਂ।

ਯਾਤਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ CAFE ਨਿਯਮ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਯਾਤਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ **ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਔਸਤ ਈਂਧਨ ਕੁਸ਼ਲਤਾ (CAFE)** ਨਿਯਮ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2027** ਤੋਂ **31 ਮਾਰਚ 2030** ਤੱਕ ਲਾਗੂ; ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਬਣੇ ਜਾਂ ਆਯਾਤ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ
- CAFE ਨਿਯਮ **ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2001** ਅਧੀਨ; **ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਐਨਰਜੀ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਸੀ (BEE)** ਨਾਲ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਨਵੇਂ CAFE ਨਿਯਮ → 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2027 ਤੋਂ (ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲਾ)।

ਐਡਵਾਂਸਡ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬ੍ਰੇਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ **ਐਡਵਾਂਸਡ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬ੍ਰੇਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ (AEBS)** ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨਵੇਂ ਕਾਰ ਮਾਡਲ: **ਅਕਤੂਬਰ 2030** ਤੋਂ; ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਡਲ: **ਅਕਤੂਬਰ 2032**
- ਨਵੇਂ ਟਰੱਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਲਈ **ਜਨਵਰੀ 2027** ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼
- ਮਕਸਦ: ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਘਟਾਉਣਾ

ਦੂਰਸੰਚਾਰ (ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੈਂਡਬਾਕਸ) ਨਿਯਮ, 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ **ਦੂਰਸੰਚਾਰ (ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੈਂਡਬਾਕਸ) ਨਿਯਮ, 2026** ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨਵੀਆਂ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ **24 ਮਹੀਨਿਆਂ** ਤੱਕ ਜਾਂਚ, ਹਰ ਵਾਰ 12 ਮਹੀਨੇ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਅਰਜ਼ੀ ਫ਼ੀਸ: **₹10,000** (ਨਾ-ਵਾਪਸੀਯੋਗ); ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ
- **ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਐਕਟ, 2023** ਅਧੀਨ ਬਣੇ

ਨੋਇਡਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ **ਨੋਇਡਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ (ਜੇਵਰ)** ਦਾ ਨਾਂ **ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨੋਇਡਾ-ਜੇਵਰ** ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already cleared the exam you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- PM ਮੋਦੀ ਨੇ **28 ਮਾਰਚ 2026** ਨੂੰ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ; ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ **15 ਜੂਨ 2026** ਨੂੰ ਉਤਰੀ (ਲਖਨਊ ਤੋਂ IndiGo)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਜੇਵਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ → ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ।

UP ਨੇ ਭਦੋਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ ਨਗਰ ਭਦੋਹੀ ਰੱਖਿਆ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UP ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ **ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ** ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ **ਭਦੋਹੀ** ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ **ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ ਨਗਰ ਭਦੋਹੀ** ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **112 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ** (₹1,340 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸਮੇਂ ਐਲਾਨ
- ਭਦੋਹੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣੇ **ਗਲੀਚਿਆਂ** ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ (GI ਟੈਗ ਵਾਲਾ ਭਦੋਹੀ ਕਾਰਪੈੱਟ)

ULLAS ਅਧੀਨ ਲਕਸ਼ਦੀਪ 100% ਸਾਖ਼ਰ ਐਲਾਨਿਆ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕਵਰੱਤੀ (ਰਾਜਧਾਨੀ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ **ULLAS** ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ **ਲਕਸ਼ਦੀਪ** ਨੂੰ **100% ਸਾਖ਼ਰ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼** ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ **1,113 ਬਾਲਗ ਅਨਪੜ੍ਹ** ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਮਿਲੇ; ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ **FLNAT** ਪਾਸ ਕੀਤਾ
- ULLAS = Understanding of Lifelong Learning for All in Society (ਨਵ ਭਾਰਤ ਸਾਖ਼ਰਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ)
- ULLAS ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਖ਼ਰ: **ਲੱਦਾਖ**, **ਮਿਜ਼ੋਰਮ**, ਗੋਆ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਲਕਸ਼ਦੀਪ → ULLAS ਅਧੀਨ 100% ਸਾਖ਼ਰ UT।

NHRC ਦਾ 33ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (NHRC) ਨੇ **12 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ **33ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ** ਮਨਾਇਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- NHRC ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ **12 ਅਕਤੂਬਰ 1993** ਨੂੰ **ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1993** ਅਧੀਨ ਹੋਈ
- **ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ** ਅਤੇ **ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ** ਬਾਰੇ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ; NHRC ਦੇ **12 ਕੋਰ ਗਰੁੱਪ** ਹਨ
- ਚੇਅਰਪਰਸਨ: ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜੱਜ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - NHRC ਸਥਾਪਨਾ → 12 ਅਕਤੂਬਰ 1993 (PHRA 1993)।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

BIMSTEC ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਐਲਾਨਨਾਮਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

BIMSTEC ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਅਤੇ **ਦਿੱਲੀ ਐਲਾਨਨਾਮਾ** ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅੱਤਵਾਦ** ਸਮੇਤ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ; UNSC ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ **1267 ਪਾਬੰਦੀ ਕਮੇਟੀ**, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

BIMSTEC - ਸਥਿਰ ਤੱਥ	
ਤੱਥ	**ਵੇਰਵਾ**
ਪੂਰਾ ਨਾਂ	Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation
ਸਥਾਪਨਾ	1997 (ਬੈਂਕਾਕ ਐਲਾਨਨਾਮਾ)
ਮੈਂਬਰ (7)	ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਭੂਟਾਨ, ਭਾਰਤ, ਮਿਆਂਮਾਰ, ਨੇਪਾਲ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ, ਥਾਈਲੈਂਡ
ਸਕੱਤਰੇਤ	ਢਾਕਾ (ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - BIMSTEC ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ → ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ → ਦਿੱਲੀ ਐਲਾਨਨਾਮਾ।

ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ **ਓਮ ਬਿਰਲਾ** ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਸੰਬੰਧੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਭਰਤਹਰੀ ਮਹਤਾਬ** ਨੂੰ **ਵਿੱਤ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ** ਦਾ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਬਣਾਇਆ
- ਹਰ DRSC ਵਿੱਚ **31 ਮੈਂਬਰ**: **ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੋਂ 21** ਅਤੇ **ਰਾਜ ਸਭਾ ਤੋਂ 10**

ਇੰਡੀਆ ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਂਗਰਸ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PM ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ **ਯਸ਼ੋਭੂਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ** ਵਿੱਚ **7–10 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **10ਵੀਂ ਇੰਡੀਆ ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਂਗਰਸ (IMC)** ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਥੀਮ: **"Scale Without Boundaries"**
- ਯਸ਼ੋਭੂਮੀ, ਦਵਾਰਕਾ ਵਿੱਚ **ਤੀਜਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਰਤ 6G ਸਿੰਪੋਜ਼ੀਅਮ 2026** ਵੀ ਹੋਇਆ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - IMC 2026 ਥੀਮ → "Scale Without Boundaries"।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਪੀਰੀਓਡਿਕ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਸਰਵੇ: ਸਤੰਬਰ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

MoSPI ਅਧੀਨ **ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਕੜਾ ਦਫ਼ਤਰ (NSO)** ਨੇ **ਸਤੰਬਰ 2026 ਦਾ PLFS ਮਾਸਿਕ ਬੁਲੇਟਿਨ** ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕੁੱਲ **ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਰ (LFPR)** (15+ ਸਾਲ): **55.5%** (ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ 55.3%)
- ਪੇਂਡੂ LFPR: **58.0%** (ਅਗਸਤ 2026 ਵਿੱਚ 58.2%)
- **ਜਨਵਰੀ 2025** ਤੋਂ PLFS ਵਿਧੀ ਬਦਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਸਿਕ ਅਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਅੰਕੜੇ ਮਿਲਣ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - LFPR ਸਤੰਬਰ 2026 → 55.5%।

ਗੰਨਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ **ਗੰਨਾ ਕਿਸਾਨਾਂ** ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ **ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ** (ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ, ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਗੰਨਾ ਕਿਸਾਨ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ **ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੋਸ਼ੀ** ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਵਿਸ਼ਵ ਮਿਆਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ BIS ਦੀ ਸਿਲਵਰ ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਸਕੀਮ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰ ਬਿਊਰੋ (BIS) ਨੇ **ਵਿਸ਼ਵ ਮਿਆਰ ਦਿਵਸ (14 ਅਕਤੂਬਰ) 2026** ਮੌਕੇ **ਸਿਲਵਰ ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਸਕੀਮ** ਅਤੇ **ਸੱਤ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰ** ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨਵੇਂ ਮਿਆਰ: ਕੱਪੜਾ, ਸਾਫ਼ ਆਵਾਜਾਈ, ਇਲਾਜ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ, ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਸਮੱਗਰੀ
- BIS **BIS ਐਕਟ, 2016** ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਆਰ ਸੰਸਥਾ (ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ)

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ MSCARO 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਈ **ਮਲਟੀ-ਸਟੇਟ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਆਡੀਟਰ ਰਿਪੋਰਟ) ਆਰਡਰ, 2026 (MSCARO 2026)** ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **'ਸਹਿਕਾਰ ਸੇ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ'** ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਨੁਸਾਰ
- ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਟੀਚਾ: **₹50 ਕਰੋੜ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁ-ਰਾਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ
- ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ **ਜੁਲਾਈ 2021** ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ

ਸਟੀਲ ਉਦਯੋਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਬਣੇਗੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਟੀਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਸਟੀਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਆਰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਹਾਦਸੇ ਰੋਕਣ ਲਈ **ਸਟੀਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸੇਫ਼ਟੀ ਕੌਂਸਲ (SISC)** ਅਤੇ **ਸਟੀਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸੇਫ਼ਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ** ਬਣਾਏਗਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਜਨਸੰਖਿਆ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੋਰਟਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਜਨਸੰਖਿਆ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ (HLCDC) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ **ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਨਾਓਲੇਕਰ** ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬ ਪੋਰਟਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੋ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ **ਫਰੰਟੀਅਰ ਟੈੱਕ ਹੱਬ** ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ **ਡਾਟਾ ਸੈਂਟਰ ਇਵੈਲੂਏਸ਼ਨ ਫਰੇਮਵਰਕ** ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
- **ਕੋਲਕਾਤਾ** ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ **ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ (SDG) ਬਜਟਿੰਗ** ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ, **ਸਟੇਟ ਸਪੋਰਟ ਮਿਸ਼ਨ** ਅਧੀਨ
- ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਨੇ **1 ਜਨਵਰੀ 2015** ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ; ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

MoSPI ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਨ-ਆਰਥਿਕ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ 2026–2030

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

MoSPI ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ **'Strategy for Environmental-Economic Accounts in India: 2026–2030'** ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਾਲਾਨਾ ਉਦਯੋਗ ਸਰਵੇਖਣ (ASI) 2024–25: ਨਿਰਮਾਣ GVA ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ **ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ** ਦਾ; ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ **54%** ਤੋਂ ਵੱਧ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਨਿਰਮਾਣ GVA ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ (ASI 2024–25) → ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ABS ਫੰਡ ਜਾਰੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਥਾਰਟੀ (NBA) ਨੇ **27 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ 3 UTs** ਨੂੰ **₹2.02 ਕਰੋੜ** ਦੇ **ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਲਾਭ-ਵੰਡ (ABS)** ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- NBA **ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਐਕਟ, 2002** ਅਧੀਨ **2003** ਵਿੱਚ ਬਣੀ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਚੇਨਈ**

AYUSH ਸੇਵਾ ਅਰਥਚਾਰਾ US$36.92 ਅਰਬ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RIS ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦਾ **AYUSH ਸੇਵਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2024–25 ਵਿੱਚ US$36.92 ਅਰਬ** ਰਿਹਾ, 2022–23 ਤੋਂ **16.91%** CAGR ਨਾਲ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਡੇ-ਕੇਅਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ **71%** ਤੋਂ ਵੱਧ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਆ ਕੈਮ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਇੰਡੀਆ ਕੈਮ 2026 22–24 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੂੰ **ਮੁੰਬਈ** ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋ-ਰਸਾਇਣ ਨੂੰ **RDI ਸਕੀਮ** (ਲਗਭਗ **₹1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ**) ਅਧੀਨ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਡਿਜੀਟਲ ਨੌਲੇਜ ਗਰਿੱਡ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਢਾਂਚਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ **ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਡਿਜੀਟਲ ਨੌਲੇਜ ਗਰਿੱਡ** ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀ ਦੌਰੇ **132 ਕਰੋੜ (2014)** ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ **426 ਕਰੋੜ (2025)** - ਲਗਭਗ 11% CAGR

19ਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ ਸੰਮੇਲਨ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

19ਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ (PBD) ਸੰਮੇਲਨ 7–9 ਜਨਵਰੀ 2027 ਨੂੰ **ਕੋਲਕਾਤਾ** ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- PBD **9 ਜਨਵਰੀ** ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ **1915** ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਦਿਨ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪਰਤੇ
- 18ਵਾਂ PBD **ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ** ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ (ਜਨਵਰੀ 2025)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - 19ਵਾਂ PBD → ਕੋਲਕਾਤਾ, 7–9 ਜਨਵਰੀ 2027।

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

UCC	ਗੁਜਰਾਤ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਰਾਜ
GEC-III	135 GW; ₹54,082 ਕਰੋੜ
UNESCO ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ	81 ਭਾਰਤੀ ਸਾਈਟਾਂ; ਬਾਰਾਟਾਂਗ ਮਡ ਵਾਲਕੇਨੋ ਸ਼ਾਮਲ
ਨਵੇਂ GI	ਮਾਂਦਰ (ਝਾਰਖੰਡ), ਅੰਬਾਜੀ ਮੋਹਨਥਾਲ (ਗੁਜਰਾਤ)
ONGC ਗੈਸ ਖੋਜ	ਮਹਾਨਦੀ ਬੇਸਿਨ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਤਟ
CAPF ਐਕਟ 2026	8 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ; IG 50%, ADG 67% IPS
BS-VII	ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ SUVs, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2029 ਤੋਂ
ULLAS	ਲਕਸ਼ਦੀਪ 100% ਸਾਖ਼ਰ
BIMSTEC ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ	ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ; ਦਿੱਲੀ ਐਲਾਨਨਾਮਾ
19ਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ	ਕੋਲਕਾਤਾ, 7–9 ਜਨਵਰੀ 2027

4. ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ

ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ MSP, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ 2027–28

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PM ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ **ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ (CCEA)** ਨੇ **RMS 2027–28** ਲਈ **ਛੇ ਹਾੜ੍ਹੀ ਫ਼ਸਲਾਂ** ਦੇ **ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (MSP)** ਵਧਾਏ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ: **ਕਸੁੰਭਾ/ਸੈਫਲਾਵਰ (₹675 ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ)**, ਫਿਰ **ਰਾਈ ਅਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ (₹413 ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ)**
- MSP ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ **ਖੇਤੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਕਮਿਸ਼ਨ (CACP)** ਕਰਦਾ ਹੈ

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਹਾੜ੍ਹੀ 2027–28 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ MSP ਵਾਧਾ → ਕਸੁੰਭਾ, ₹675/ਕੁਇੰਟਲ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2030–31 ਤੱਕ ਜਾਰੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ **ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (NSAP)** ਨੂੰ **2026–27 ਤੋਂ 2030–31** ਤੱਕ **₹53,428 ਕਰੋੜ** ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਅਪੰਗਤਾ ਯੋਗਤਾ ਹੱਦ **80% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 40%**
- ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਹੁਣ **ਜਨਮ ਤੋਂ**
- NSAP **15 ਅਗਸਤ 1995** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ (ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ)

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- NSAP → ₹53,428 ਕਰੋੜ; ਅਪੰਗਤਾ ਹੱਦ 40%।

ਸੋਧੀ ਹੋਈ UDAN ਯੋਜਨਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਖੇਤਰੀ ਹਵਾਈ ਸੰਪਰਕ ਲਈ **ਸੋਧੀ ਹੋਈ UDAN** ਯੋਜਨਾ **4 ਜੁਲਾਈ 2026** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਖ਼ਰਚ: **₹28,840 ਕਰੋੜ** (2026–27 ਤੋਂ 2035–36)
- ਟੀਚਾ: **100 ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ** ਅਤੇ **200 ਹੈਲੀਪੈਡ**
- ਮੂਲ **UDAN** (ਉੜੇ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ) **21 ਅਕਤੂਬਰ 2016** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ; ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ **ਸ਼ਿਮਲਾ–ਦਿੱਲੀ (ਅਪ੍ਰੈਲ 2017)**
- ਏਅਰ ਅਯੁੱਧਿਆ (Megamax Aviation) ਨੂੰ **RCS-UDAN** ਅਧੀਨ ਉਡਾਣਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਮੂਲ UDAN → 21 ਅਕਤੂਬਰ 2016; ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ ਸ਼ਿਮਲਾ–ਦਿੱਲੀ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

PM E-DRIVE ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PM E-DRIVE ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨਾਂ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲੀ ਤੇਜ਼ ਹੋਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਜੂਨ 2026 ਤੱਕ **26.59 ਲੱਖ** EV ਵਿਕੇ, ਟੀਚਾ ਲਗਭਗ **28.30 ਲੱਖ**
- **ਸਤੰਬਰ 2024** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ; **ਅਕਤੂਬਰ 2024** ਤੋਂ ਲਾਗੂ (ਭਾਰੀ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰਾਲਾ)

PM ਧਨ-ਧਾਨਯ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PM ਧਨ-ਧਾਨਯ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ (PMDDKY) ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ; ਸਾਰੇ **100 ਚੁਣੇ ਖੇਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ** ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, **ਬਜਟ 2025–26** ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ
- ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ **ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ** ਨੇ **PM-RKVY** ਅਧੀਨ 10 ਰਾਜਾਂ ਲਈ **₹1,200 ਕਰੋੜ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - PMDDKY → 100 ਖੇਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ; ਛੇ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ।

ਖੇਤ ਬਚਾਓ ਅਭਿਆਨ – ਹਾੜ੍ਹੀ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ **ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ** ਨੇ **ਕਰਨਾਲ, ਹਰਿਆਣਾ** ਤੋਂ **ਖੇਤ ਬਚਾਓ ਅਭਿਆਨ – ਹਾੜ੍ਹੀ 2026** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਮਾਂ: **22 ਅਕਤੂਬਰ – 30 ਨਵੰਬਰ 2026**; ਟੀਚਾ ਲਗਭਗ **ਇੱਕ ਕਰੋੜ** ਭਾਗੀਦਾਰ
- ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਖਾਦ, ਫ਼ਸਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, PMFBY ਅਤੇ KCC ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ **PM-KISAN, PMFBY ਅਤੇ AgriStack** ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ **ਐਗਰੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਪੋਰਟਲ** (19 ਅਕਤੂਬਰ) ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

PM-SETU ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PM ਸਕਿਲਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਪਲਾਇਬਿਲਟੀ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਥਰੂ ਅਪਗ੍ਰੇਡਡ ITIs (PM-SETU) ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **4 ਅਕਤੂਬਰ 2025** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ; ਸਰਕਾਰੀ ITIs ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ-ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣਾ
- **ਸੂਰਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ** ਕਲੱਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ **9 ITIs** ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਲਈ **₹440 ਕਰੋੜ** ਮਨਜ਼ੂਰ (AM/NS India ਨਾਲ)

DDU-GKY ਦੇ 12 ਸਾਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਆਏ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਯੋਜਨਾ (DDU-GKY) ਨੇ 2026 ਵਿੱਚ **12 ਸਾਲ** ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਪੇਂਡੂ ਗ਼ਰੀਬ ਨੌਜਵਾਨਾਂ** ਲਈ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ (ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ); **25 ਸਤੰਬਰ 2014** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ
- ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਆਬਾਦੀ **2036 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 34.5 ਕਰੋੜ** ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ

ਆਰੋਗਿਆ ਮੰਥਨ 2026: PM-JAY ਅਤੇ ABDM ਦੀਆਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਆਰੋਗਿਆ ਮੰਥਨ 2026 ਨੇ **ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ PM-JAY ਦੇ 8 ਸਾਲ** ਅਤੇ **ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮਿਸ਼ਨ (ABDM) ਦੇ 5 ਸਾਲ** ਮਨਾਏ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- PM-JAY **23 ਸਤੰਬਰ 2018** (ਰਾਂਚੀ) ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ - **ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ₹5 ਲੱਖ** ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ
- ABDM **27 ਸਤੰਬਰ 2021** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ; **ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਟੀ (NHA)** ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - PM-JAY ਸ਼ੁਰੂ → 23 ਸਤੰਬਰ 2018।

ਟੀਬੀ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ JOSH ਟੀਮਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਯੁਵਾ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਖੇਡ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ **ਟੀਬੀ** ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ **JOSH ਟੀਮਾਂ** (**Joint Outreach for Sustained Health**) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ: **11 ਰਾਜਾਂ ਦੇ 55 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ**; **ਟੀਬੀ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ** ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 3D ਕੰਕਰੀਟ-ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਪੇਂਡੂ ਘਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PMAY-ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਧੀਨ **ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼** ਵਿੱਚ **3D ਕੰਕਰੀਟ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ** ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਇਲਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ 3D-ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਘਰ **2021** ਵਿੱਚ **IIT ਮਦਰਾਸ** ਅਤੇ ਸਟਾਰਟ-ਅੱਪ **ਤ੍ਵਸ਼ਟਾ (Tvasta)** ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already cleared the exam you are preparing for.

ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ – G RAM G ਐਕਟ: 375 ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੰਮ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ **ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ – ਗਰੰਟੀ ਫ਼ਾਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਂਡ ਆਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ) ਐਕਟ, 2025 (VB–G RAM G ਐਕਟ)** ਅਧੀਨ **375 ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੰਮ** ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੰਮ ਕੁੱਲ ਦਾ **26%**

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਸਟਲ ਮਿਸ਼ਨ 2.0

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਾਤਾਵਰਨ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ **ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਸਟਲ ਮਿਸ਼ਨ 2.0 (NCM 2.0)** ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ**, ਖ਼ਰਚ **₹767 ਕਰੋੜ**; ਤਟੀ ਲਚਕਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ PNG ਡਰਾਈਵ 3.0

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਪਾਈਪ ਨੈਚੁਰਲ ਗੈਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ **ਨੈਸ਼ਨਲ PNG ਡਰਾਈਵ 3.0 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 2027** ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਟੀਚਾ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲਗਭਗ **6%** ਤੋਂ ਵਧਾਉਣਾ (2030 ਤੱਕ 15% ਦਾ ਟੀਚਾ)

RoDTEP ਯੋਜਨਾ 31 ਦਸੰਬਰ 2026 ਤੱਕ ਵਧੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ **ਨਿਰਯਾਤ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਛੋਟ (RoDTEP)** ਯੋਜਨਾ **31 ਦਸੰਬਰ 2026** ਤੱਕ ਵਧਾਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨਿਰਯਾਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਂਦਰੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ (WTO ਅਨੁਕੂਲ)

ਖੋਜ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ (RDI) ਯੋਜਨਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

₹1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੀ RDI ਯੋਜਨਾ ਨੇ **8 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **19 ਸੈਕੰਡ-ਲੈਵਲ ਫੰਡ ਮੈਨੇਜਰਾਂ (SLFMs)** ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੂਹ (EGoS)** ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ; 19 SLFMs = **14 ਵਿਕਲਪਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਫੰਡ + 5 ਫੋਕਸਡ ਰਿਸਰਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ**
- DST ਅਧੀਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਡ (TDB) ਨੇ RDI ਫੰਡ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਡੀਪ-ਟੈੱਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ (ਵਿਗਿਆਨ ਭਾਗ ਦੇਖੋ)

ਫਾਰਮਾ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਡਿਸਕਵਰੀ ਟਰੈਕ (PRIP ਯੋਜਨਾ)

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ **PRIP (Promotion of Research and Innovation in Pharma and MedTech)** ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ **ਨਵਾਂ ਡਿਸਕਵਰੀ ਟਰੈਕ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨਵੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਕੰਪਨੀ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ **₹50 ਕਰੋੜ** ਤੱਕ ਸਹਾਇਤਾ

ਜਹਾਜ਼ ਨਿਰਮਾਣ: ਦੋ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜੋਖਮ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ **ਸਰਬਾਨੰਦ ਸੋਨੋਵਾਲ** (ਬੰਦਰਗਾਹ, ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਅਤੇ ਜਲ ਮਾਰਗ ਮੰਤਰਾਲਾ) ਨੇ **ਸ਼ਿਪਬਿਲਡਰਜ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਕੀਮ (SCIS)** ਅਤੇ **ਬਾਇਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਕੀਮ (BCSPS)** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਮੁੰਬਈ** ਵਿੱਚ **21ਵੀਂ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਸਟੇਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੌਂਸਲ** ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, **ਸ਼ਿਪਬਿਲਡਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮ (SbDS)** ਅਧੀਨ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਸੰਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ **21 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ 2026** ਤੱਕ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ **ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਸੰਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਲਗਭਗ **2.70 ਲੱਖ** ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ
- **PMJDY, PMJJBY, PMSBY, APY, PMFBY, KCC**, ਮੁੜ-KYC ਅਤੇ ਲਾਵਾਰਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ

ਮੁੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

ਯੋਜਨਾ	ਲਾਭ
PMJJBY	₹2 ਲੱਖ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ (ਉਮਰ 18–50)
PMSBY	₹2 ਲੱਖ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ (ਉਮਰ 18–70)
APY	60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ₹1,000–5,000 ਪੈਨਸ਼ਨ
PMJDY	ਜ਼ੀਰੋ-ਬੈਲੈਂਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ (28 ਅਗਸਤ 2014 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ)

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਹਾੜ੍ਹੀ MSP 2027–28	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ: ਕਸੁੰਭਾ (₹675/ਕੁ.)
NSAP	2026–31, ₹53,428 ਕਰੋੜ; ਅਪੰਗਤਾ 40%
ਸੋਧੀ UDAN	₹28,840 ਕਰੋੜ; 100 ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, 200 ਹੈਲੀਪੈਡ
ਸੰਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ	21 ਅਕਤੂਬਰ–31 ਦਸੰਬਰ 2026; 2.70 ਲੱਖ GP/ULB

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

5. ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ 'ਵੇਤਰੀ ਪਯਨਮ ਥਿੱਟਮ' ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ **2 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਚੇਨਈ** ਵਿੱਚ **ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ** ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ **ਵੇਤਰੀ ਪਯਨਮ ਥਿੱਟਮ** (ਮੁਫ਼ਤ ਬੱਸ ਸਫ਼ਰ) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲਗਭਗ **84 ਲੱਖ ਔਰਤਾਂ** ਨੂੰ ਲਾਭ; ਰੋਜ਼ **16 ਲੱਖ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ-ਪਾਸੜ ਸਫ਼ਰ
- TN ਦੇ CM **ਸੀ. ਜੋਸਫ਼ ਵਿਜੇ** ਨੇ **ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਸਕੀਮ** ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ; ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ **15 ਜੁਲਾਈ 2026** ਨੂੰ **ਸੈਮੀਕਾਨ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2.0** ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ: ਭਗਿਨੀ ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਯੋਜਨਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ CM **ਸੁਵੇਂਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ** ਨੇ **ਭਗਿਨੀ ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਯੋਜਨਾ** ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ **14,454** ਸਰਕਾਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ **₹50,000** (₹17,000 + ₹17,000 + ₹16,000)
- ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਦੀ ਚੇਲੀ **ਭੈਣ ਨਿਵੇਦਿਤਾ** (ਮਾਰਗਰੇਟ ਨੋਬਲ) ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ

ਦਿੱਲੀ: ASHA ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੁੱਗਣਾ; ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਦਿੱਲੀ ਦੀ CM **ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ** ਨੇ **'ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਅਭਿਆਨ'** ਅਧੀਨ ਸਿਹਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਐਡਵਾਂਸਡ ਨਿਓਬੌਰਨ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਐਂਡ ਓਪਟੀਮਲ ਲਾਈਫਕੇਅਰ ਸਕੀਮ** ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **6,690 ASHA** ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਮਾਸਿਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ **₹3,000 ਤੋਂ ₹6,000**
- **ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ** ਪੋਰਟਲ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਕੇਰਲ: WOMN ਪਹਿਲ ਅਤੇ AI ਡੇਂਗੂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਨੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **WOMN (Women On the Move & Menstrual Needs)** - ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੈਨੇਟਰੀ ਨੈਪਕਿਨ; **KSRTC ਬੱਸ ਟਰਮੀਨਲ, ਥੰਪਾਨੂਰ** (ਤਿਰੁਵਨੰਤਪੁਰਮ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ
- **ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਐਡਵਾਂਸਡ ਵਾਇਰੋਲੋਜੀ** ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ **AI-ਆਧਾਰਿਤ ਡੇਂਗੂ ਅਗਾਊਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ**; ਲਗਭਗ **60%** ਡੇਂਗੂ ਕੇਸ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੌਰਾਨ
- MeitY ਨੇ ਤਿਰੁਵਨੰਤਪੁਰਮ ਵਿੱਚ **IndiaAI ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ 'CAIK'** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

ਗੁਜਰਾਤ: ਬਰਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰਾਂ ਲਈ ਪੋਰਬੰਦਰ ਜੰਗਲਾਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ **ਬਰਡਾ** ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ **ਏਸ਼ੀਆਈ ਸ਼ੇਰਾਂ** ਦੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬੇ ਲਈ **ਪੋਰਬੰਦਰ ਜੰਗਲਾਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ** ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਬਰਡਾ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ਼ ਸੈਂਕਚੁਰੀ ਨੂੰ **ਗਿਰ** ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦਾ **ਦੂਜਾ ਘਰ** ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਘਰ → ਬਰਡਾ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ਼ ਸੈਂਕਚੁਰੀ।

ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਦਾਖ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਲੱਦਾਖ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਉਲੇ** ਵਿੱਚ **ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉੱਚ-ਪਹਾੜੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸਫ਼ਾਰੀ** ਸ਼ੁਰੂ, ਛੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨਾਲ
- ਪਹਿਲਾ ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਚੀਤਾ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਮਾਨ: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ **718 ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਚੀਤੇ** - **ਲੱਦਾਖ 477**, ਉੱਤਰਾਖੰਡ 124
- **ਲੇਹ** ਵਿੱਚ **ਲੱਦਾਖ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ** ਸੈਸ਼ਨ **2027–28** ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ (103 ਅਸਾਮੀਆਂ)
- ਲੱਦਾਖ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਪਹਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਕੌਂਸਲਾਂ: ਹਲਕੇ **52 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 100** (LG **ਵਿਨੈ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ**)
- PM ਵੱਲੋਂ **₹3,350 ਕਰੋੜ** ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਕੁਸ਼ੋਕ ਬਕੁਲਾ ਰਿੰਪੋਚੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਲੇਹ** ਦਾ ਨਵਾਂ ਟਰਮੀਨਲ (₹640 ਕਰੋੜ, ਸਾਲਾਨਾ 35 ਲੱਖ ਯਾਤਰੀ)
- **IIM ਜੰਮੂ** ਦਾ **ਲੇਹ** ਵਿੱਚ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਕੈਂਪਸ; ਲੱਦਾਖ ਵਿੱਚ **2–8 ਅਕਤੂਬਰ** ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਹਫ਼ਤਾ ("Connecting Habitats, Thriving Wildlife")

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉੱਚ-ਪਹਾੜੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸਫ਼ਾਰੀ → ਉਲੇ, ਲੱਦਾਖ।

ਹਿਮਾਚਲ: ਸਪਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਬੈਟਰੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਸੋਲਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ CM **ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੂ** ਨੇ **ਸਪਿਤੀ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਬੈਟਰੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਸੋਲਰ ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ** ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਓਡੀਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਐਗਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਪੋਰਟਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਓਡੀਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ (MICE) ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ **ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮਰਪਿਤ ਐਗਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਪੋਰਟਲ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ₹43,600 ਕਰੋੜ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

CM **ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇਵ ਸਾਏ** ਦੀ **ਸਿੰਗਾਪੁਰ** ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਨੂੰ **₹43,600 ਕਰੋੜ** ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮਿਲੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੀ **ITE Education Services** ਨਾਲ MoU
- Valency International ਵੱਲੋਂ ₹350 ਕਰੋੜ ਦਾ ਖੇਤੀ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕੇਂਦਰ (ਕਾਜੂ, ਤਿਲ, ਦਾਲਾਂ)

ਨਾਗਾਲੈਂਡ: ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਆਜੀਵਿਕਾ ਯੋਜਨਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਨੇ **4,000 ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ** ਲਈ **ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਆਜੀਵਿਕਾ ਯੋਜਨਾ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ - **ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਰਾਜ ਪੇਂਡੂ ਆਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ** ਅਤੇ **BRAC International** ਵਿਚਾਲੇ **ਕੋਹਿਮਾ** ਵਿੱਚ 3 ਸਾਲਾ MoU।

ਰਾਜਸਥਾਨ: ਪਹਿਲੀ ਰਾਜ ਪਸ਼ੂ-ਚਿਕਿਤਸਾ ਨੀਤੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੇ ਪਸ਼ੂ ਸਿਹਤ, ਨਸਲ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ-ਚਿਕਿਤਸਾ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਆਪਣੀ **ਪਹਿਲੀ ਰਾਜ ਵੈਟਰਨਰੀ ਨੀਤੀ** ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਮੰਗਲਾ ਪਸ਼ੂ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ** ਅਧੀਨ **43 ਲੱਖ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਸ਼ੂ ਰਜਿਸਟਰ; ਲਗਭਗ **₹95 ਕਰੋੜ** ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ
- **ਜੈਪੁਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਜਿਓਗ੍ਰਾਫ਼ਿਕ ਦੀ 'Best of the World 2027'** ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ; **1727** ਵਿੱਚ **ਸਵਾਈ ਜੈ ਸਿੰਘ II** ਨੇ ਵਸਾਇਆ; ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ **2019** ਤੋਂ UNESCO ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ

ਮਿਸ਼ਨ ਕਰਮਯੋਗੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਮਿਸ਼ਨ ਕਰਮਯੋਗੀ (ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ **ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼** ਪਹਿਲੇ, **ਰਾਜਸਥਾਨ** ਦੂਜੇ ਅਤੇ **ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ** ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਲਗਭਗ **19.23 ਲੱਖ** ਰਜਿਸਟਰਡ ਉਪਭੋਗਤਾ; 99% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ
- ਮਿਸ਼ਨ ਕਰਮਯੋਗੀ **2020** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ; **iGOT ਕਰਮਯੋਗੀ** ਪਲੇਟਫਾਰਮ

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	ਵੇਤਰੀ ਪਯਨਮ ਥਿੱਟਮ; ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਸਕੀਮ
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	ਭਗਿਨੀ ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਯੋਜਨਾ (₹50,000)
ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਚੀਤੇ	ਭਾਰਤ 718; ਲੱਦਾਖ 477
ਮਿਸ਼ਨ ਕਰਮਯੋਗੀ	UP ਪਹਿਲਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੂਜਾ, J&K ਤੀਜਾ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from the best, achieve with confidence

6. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲੇ

ਮਿਲਵਾਕੀ ਵਿੱਚ G20 ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ **ਪੀਯੂਸ਼ ਗੋਇਲ** ਨੇ **ਮਿਲਵਾਕੀ, ਅਮਰੀਕਾ** ਵਿੱਚ **G20 ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ** ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **2026 ਵਿੱਚ G20 ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਮਰੀਕਾ** ਕੋਲ; ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ
- ਭਾਰਤ ਕੋਲ G20 ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ **2023** ਵਿੱਚ ਸੀ (ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸੰਮੇਲਨ)

ਬਹੁਪੱਖੀਵਾਦ ਲਈ EU, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੰਚ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ, **ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ** ਨੇ **ਬਹੁਪੱਖੀਵਾਦ**, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ **UN ਸੁਧਾਰ** ਲਈ ਨਵਾਂ ਮੰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ

ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਦੀ ਘਾਨਾ, ਕੋਟ ਡੀਵੁਆਰ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ ਯਾਤਰਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ **ਡਾ. ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ** ਨੇ **6–10 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਘਾਨਾ, ਕੋਟ ਡੀਵੁਆਰ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ** ਦੀ ਪੰਜ ਦਿਨਾ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਇਹ ਯਾਤਰਾ **ਭਾਰਤ–EFTA TEPA** ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਹੋਈ, ਜੋ **1 ਅਕਤੂਬਰ 2025** ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ
- ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ **ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ** ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ

ਭਾਰਤ–EFTA TEPA	
ਤੱਥ	**ਵੇਰਵਾ**
EFTA ਮੈਂਬਰ	ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਨਾਰਵੇ, ਆਈਸਲੈਂਡ, ਲਿਕਟਨਸਟਾਈਨ
ਦਸਤਖ਼ਤ	10 ਮਾਰਚ 2024
ਲਾਗੂ	1 ਅਕਤੂਬਰ 2025
ਨਿਵੇਸ਼ ਵਾਅਦਾ	15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ US$100 ਅਰਬ

📌 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

- ਭਾਰਤ–EFTA TEPA ਲਾਗੂ → 1 ਅਕਤੂਬਰ 2025।

ਭਾਰਤ–ਮਾਰੀਸ਼ਸ ਟੈਕਸ ਸੰਧੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਰਪਜ਼ ਟੈਸਟ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸੰਧੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ **ਭਾਰਤ–ਮਾਰੀਸ਼ਸ ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਬਚਾਅ ਸਮਝੌਤੇ (DTAA)** ਵਿੱਚ **ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਰਪਜ਼ ਟੈਸਟ (PPT)** ਜੋੜਨ ਦੀ ਸੋਧ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ **7 ਮਾਰਚ 2024** ਨੂੰ **ਪੋਰਟ ਲੁਈਸ** ਵਿੱਚ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਮੇਕਾਂਗ-ਗੰਗਾ ਸਹਿਯੋਗ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ-ਮਿਆਂਮਾਰ QIP ਸਮਝੌਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮਿਆਂਮਾਰ ਨੇ **ਨੇਪੀਡਾਅ** ਵਿੱਚ **ਮੇਕਾਂਗ-ਗੰਗਾ ਸਹਿਯੋਗ (MGC)** (2026–27) ਅਧੀਨ **ਕੁਇੱਕ ਇੰਪੈਕਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ (QIPs)** ਲਈ **ਪੰਜ MoU** ਕੀਤੇ।

ਮੇਕਾਂਗ-ਗੰਗਾ ਸਹਿਯੋਗ	
ਤੱਥ	**ਵੇਰਵਾ**
ਸ਼ੁਰੂਆਤ	2000, ਵਿਐਂਟੀਅਨ (ਲਾਓਸ)
ਮੈਂਬਰ (6)	ਭਾਰਤ, ਕੰਬੋਡੀਆ, ਲਾਓਸ, ਮਿਆਂਮਾਰ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਵੀਅਤਨਾਮ

ਭਾਰਤ–ਸਿੰਗਾਪੁਰ 2,000 MW ਸਰਹੱਦ-ਪਾਰ ਬਿਜਲੀ ਲਿੰਕ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ **ASEAN ਪਾਵਰ ਗਰਿੱਡ** ਪਹਿਲ ਅਧੀਨ **2,000 MW ਸਰਹੱਦ-ਪਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਨੈਕਸ਼ਨ** ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵ੍ਹੇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 70ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਨੇ **ਹੋਬਾਰਟ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ** ਵਿੱਚ **IWC-70** (**28 ਸਤੰਬਰ – 2 ਅਕਤੂਬਰ 2026**) ਵਿੱਚ ਵ੍ਹੇਲ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- IWC **ਵ੍ਹੇਲ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ** ਅਧੀਨ ਬਣਿਆ, ਜੋ **2 ਦਸੰਬਰ 1946** ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ

ਕੇਪ ਟਾਊਨ ਵਿੱਚ 69ਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

69ਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੇਪ ਟਾਊਨ, ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਥੀਮ: "Strengthening International Law and Parliamentary Democracy in a Changing World Order: Commonwealth Leadership"
- ਭਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਉਪ-ਸਭਾਪਤੀ **ਹਰੀਵੰਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ** ਨੇ ਕੀਤੀ
- 70ਵੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ **2027** ਵਿੱਚ **ਕੈਨੇਡਾ** ਵਿੱਚ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already

UNEP ਐਮੀਸ਼ਨਜ਼ ਗੈਪ ਰਿਪੋਰਟ 2026: 'The Point of Return'

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UNEP ਨੇ ਆਪਣੀ **17ਵੀਂ ਐਮੀਸ਼ਨਜ਼ ਗੈਪ ਰਿਪੋਰਟ "The Point of Return"** ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- 2025 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਵਿੱਚ **2030 ਤੱਕ 18%, 2035 ਤੱਕ 45% ਅਤੇ 2040 ਤੱਕ 69%** ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਲੋੜ
- UNEP ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ: **ਨੈਰੋਬੀ, ਕੀਨੀਆ**; ਸਥਾਪਨਾ **1972**

WWF ਲਿਵਿੰਗ ਪਲੈਨੇਟ ਰਿਪੋਰਟ 2026: ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ 73% ਗਿਰਾਵਟ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

WWF ਅਤੇ **ਜ਼ੂਲੋਜੀਕਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਲੰਡਨ (ZSL)** ਨੇ **ਲਿਵਿੰਗ ਪਲੈਨੇਟ ਰਿਪੋਰਟ 2026 "The Science of Hope"** ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **1970 ਤੋਂ 2022** ਦਰਮਿਆਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਆਬਾਦੀਆਂ ਔਸਤਨ **73%** ਘਟੀਆਂ
- WWF ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ: **ਗਲੈਂਡ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ**

UNESCO GEM ਜੈਂਡਰ ਰਿਪੋਰਟ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UNESCO ਨੇ **ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲੜੀ ਦਿਵਸ (11 ਅਕਤੂਬਰ)** ਮੌਕੇ **2026 ਗਲੋਬਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ (GEM) ਜੈਂਡਰ ਰਿਪੋਰਟ "Gender Equity in Access to Education"** ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਕੂਲ ਦਾਖ਼ਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ; ਗ਼ਰੀਬੀ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਅਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

WHO–UNICEF ਰਿਪੋਰਟ: ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾਈ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

WHO–UNICEF ਜੁਆਇੰਟ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (JMP) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 2025 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲਗਭਗ **24.4 ਕਰੋੜ** ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਸਫ਼ਾਈ (ਪਖ਼ਾਨਾ) ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ** ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ **5 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤ** ਵਿੱਚ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ **ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ**

UNCTAD: ਵਿਸ਼ਵ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ 5.7% ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UNCTAD ਮੁਤਾਬਕ **2020–2025** ਦੌਰਾਨ **ਵਿਸ਼ਵ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ 5.7%** ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜੋ ਚੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- UNCTAD ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ: **ਜਨੇਵਾ**; ਸਥਾਪਨਾ **1964**

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ: AI ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਿਖਰਲੇ 10 ਵਿੱਚ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ **AI ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੇ 10 ਉੱਭਰਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ** ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ AI ਨਿਵੇਸ਼ 2024 ਦੇ ₹10,604.40 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2025 ਵਿੱਚ **₹35,231.70 ਕਰੋੜ (US$4.1 ਅਰਬ)**
- **ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਸਮੂਹ** (ਪ੍ਰਧਾਨ **ਅਜੇ ਬੰਗਾ**) ਨੇ **ਸਿਓਲ** ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਪਕ **ਡਿਜੀਟਲ ਰਣਨੀਤੀ** ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ - 2030 ਤੱਕ **1 ਅਰਬ** ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ
- ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ 2026–2030 ਲਈ **US$19 ਅਰਬ** ਦੇ ਅਹਿਮ ਖਣਿਜ ਵਿੱਤ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

APEDA ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਫਰੋਜ਼ਨ ਭੋਜਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

APEDA ਨੇ **1 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ** ਲਈ **24 MT** ਫਰੋਜ਼ਨ ਭੋਜਨ ਦੀ ਖੇਪ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025–26 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ **US$2.2 ਕਰੋੜ** ਦੇ **7,000 MT ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਖਾਣਾ** ਉਤਪਾਦ 20+ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ
- ਭਾਰਤ ਅਤੇ **ਕੈਨੇਡਾ** ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ **CEPA** ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ
- APEDA **ਵਣਜ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰਾਲੇ** ਅਧੀਨ (1986)

ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **IOA** ਅਤੇ **ਕੋਰੀਅਨ ਸਪੋਰਟ ਐਂਡ ਓਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ** ਨੇ ਨਗੋਯਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਖੇਡ ਸਹਿਯੋਗ MoU ਕੀਤਾ
- **NTPC** ਨੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ **Africa50** ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ
- **ਅਡਾਨੀ ਪਾਵਰ** ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਦੀ **ਡਰੁਕ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 770 MW ਚਮਖਰਚੂ-I** ਪਣ-ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਉਣਗੇ
- **ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਤੁਰਕੀ, ਕਤਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ** ਨੇ **ਦੋਹਾ** ਵਿੱਚ **ਬਦਰ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ MoU** ਕੀਤਾ ('ਬਦਰ' = ਪੂਰਾ ਚੰਨ)

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)	
ਚਮਖਰਚੂ-I	770 MW ਪਣ-ਬਿਜਲੀ, ਭੂਟਾਨ (ਅਡਾਨੀ ਪਾਵਰ + DGPC)

ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

7. ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ

ਸਤੰਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੂਨ ਮਹਿੰਗਾਈ 5.5%

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਦੀ **ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕਾਂਕ (CPI)** ਮਹਿੰਗਾਈ **ਸਤੰਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 5.5%** ਰਹੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਈਂਧਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤਾਂ ਕਾਰਨ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- CPI **ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਕੜਾ ਦਫ਼ਤਰ (NSO), MoSPI** ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ
- RBI ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਉੱਪਰਲੀ ਹੱਦ **6%** (ਟੀਚਾ 4% ±2%)

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - CPI ਮਹਿੰਗਾਈ ਸਤੰਬਰ 2026 → ਲਗਭਗ 5.5%।

ਭਾਰਤ ਲਈ GDP ਵਾਧੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਸੰਸਥਾ / ਰਿਪੋਰਟ	ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਅਨੁਮਾਨ
IMF ਵਰਲਡ ਇਕਨਾਮਿਕ ਆਊਟਲੁੱਕ (ਅਕਤੂਬਰ 2026)	ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2026–27 ਲਈ **7%**
UNCTAD ਟਰੇਡ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਿਪੋਰਟ 2026	2026 ਵਿੱਚ **7.3%**
RBI MPC (ਅਕਤੂਬਰ 2026)	ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2026–27 ਲਈ **7.1%**
ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲਾ	Q2 FY27 (ਜੁਲਾਈ–ਸਤੰਬਰ 2026) ਲਈ **7.3%**

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਭਾਰਤ **ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ** ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
- FY27 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨਿਰਯਾਤ ਲਗਭਗ **US$400 ਅਰਬ**

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already succeeded in the exam you're preparing for.

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - IMF WEO ਅਕਤੂਬਰ 2026 → ਭਾਰਤ 7%; UNCTAD → 7.3%।

ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ 7.9%

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਦਾ **ਅੱਠ ਕੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕਾਂਕ ਸਤੰਬਰ 2026 ਵਿੱਚ 7.9%** ਵਧਿਆ (ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ 5.9%)।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਲੋਹਾ, ਬਿਜਲੀ, ਕੋਲਾ, ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੀਮਿੰਟ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ
- ਅਪ੍ਰੈਲ–ਸਤੰਬਰ 2026 ਦਾ ਕੁੱਲ ਵਾਧਾ: **5.1%**
- ਅੱਠ ਕੋਰ ਉਦਯੋਗ (IIP ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ **40%** ਭਾਰ): ਕੋਲਾ, ਕੱਚਾ ਤੇਲ, ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ, ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਉਤਪਾਦ, ਖਾਦਾਂ, ਸਟੀਲ, ਸੀਮਿੰਟ, ਬਿਜਲੀ

📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**

- ਕੋਰ ਸੈਕਟਰ ਸਤੰਬਰ 2026 → 7.9%।

ਵਪਾਰ ਘਾਟਾ ਘਟਿਆ; ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਘਾਟਾ ਵਧਿਆ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਅੰਕੜੇ ਆਏ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਵਪਾਰਕ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਘਾਟਾ ਅਗਸਤ 2026 ਵਿੱਚ US$26.86 ਅਰਬ** - ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਪੱਧਰ; ਨਿਰਯਾਤ **26%** ਵਧ ਕੇ US$43.81 ਅਰਬ
- **ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਘਾਟਾ (CAD) ਜੁਲਾਈ 2026 ਵਿੱਚ US$7 ਅਰਬ** (ਜੁਲਾਈ 2025 ਵਿੱਚ US$2.8 ਅਰਬ) - RBI ਅੰਕੜੇ
- ਜੁਲਾਈ 2026 ਵਿੱਚ **ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ** ਵਿੱਚ US$20.8 ਅਰਬ ਦਾ ਵਾਧੂ
- ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ **ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਭੰਡਾਰ US$692.87 ਅਰਬ**; RBI ਨੇ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ **US$18.65 ਅਰਬ** ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਡਾਲਰ ਖ਼ਰੀਦ ਕੀਤੀ
- ਅਪ੍ਰੈਲ–ਜੁਲਾਈ FY27 ਵਿੱਚ **NRI ਜਮ੍ਹਾਂ US$36.2 ਅਰਬ** (ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ US$4.66 ਅਰਬ)

ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ GST ਢਾਂਚਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ GST ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਦੋ ਮਿਆਰੀ ਦਰਾਂ: **5% ਅਤੇ 18%**, ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ **40%**
- GST **1 ਜੁਲਾਈ 2017** ਤੋਂ ਲਾਗੂ (101ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ, 2016); ਨਾਅਰਾ "ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਇੱਕ ਟੈਕਸ"
- **57ਵੀਂ GST ਕੌਂਸਲ ਮੀਟਿੰਗ** ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ **ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ** ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ - CGST ਨਿਯਮ 2017 ਦੇ **ਨਿਯਮ 14A** ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ **₹2.5 ਲੱਖ** ਤੋਂ ਵੱਧ ITC ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ
- ਨਵੀਂ **GST ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ** ਦੇ **ਪੰਜ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ: ਕਰਨਾਟਕ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਗੁਜਰਾਤ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ**

GST ਕੌਂਸਲ - ਸਥਿਰ ਤੱਥ	
ਤੱਥ	**ਵੇਰਵਾ**
ਅਨੁਛੇਦ	279A
ਚੇਅਰਪਰਸਨ	ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ
ਵੋਟਿੰਗ	ਕੇਂਦਰ 1/3 ਭਾਰ, ਰਾਜ 2/3; ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਈ 3/4 ਬਹੁਮਤ

FSDC ਦੀ 30ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ **ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ** ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ **ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੌਂਸਲ (FSDC) ਦੀ 30ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ** ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ, ਫਿਨਟੈੱਕ, ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਐਸੇਟ ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, GIFT-IFSC, ਅਕਾਊਂਟ ਐਗਰੀਗੇਟਰ ਅਤੇ ਲਾਵਾਰਿਸ ਵਿੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਚਰਚਾ

- FSDC **2010** ਵਿੱਚ ਬਣੀ; ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ; ਇਸ ਦੀ **ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ RBI ਗਵਰਨਰ**

ਗਲੋਬਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਇੰਡੈਕਸ ਵਿੱਚ GIFT ਸਿਟੀ 37ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

GIFT ਸਿਟੀ ਨੌਂ ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ **GFCI 40** ਵਿੱਚ **37ਵੇਂ** ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ (GFCI 39 ਵਿੱਚ 46ਵਾਂ)।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- GIFT ਸਿਟੀ (ਗੁਜਰਾਤ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ **ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕੇਂਦਰ (IFSC)** ਹੈ
- GFCI **Z/Yen ਗਰੁੱਪ** (ਲੰਡਨ) ਅਤੇ **ਚਾਈਨਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ** ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - GFCI 40 → GIFT ਸਿਟੀ 37ਵਾਂ।

MSME ਕਰਜ਼ਾ ₹47.4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

CRIF ਹਾਈ ਮਾਰਕ ਮੁਤਾਬਕ ਜੂਨ 2026 ਤੱਕ MSME ਕਰਜ਼ਾ **12.5%** ਵਧ ਕੇ **₹47.4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ** ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਛੋਟੇ ਉੱਦਮ: 20.3% ਵਾਧਾ; ਦਰਮਿਆਨੇ ਉੱਦਮ: 21.3%
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **7.3 ਕਰੋੜ** ਤੋਂ ਵੱਧ MSMEs - GDP ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ **30%**, ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਚ **44%** ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ **60%** ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ (UNDP–Generali Central ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਚੈਲੇਂਜ)

ਕੌਟਿਲਿਆ ਆਰਥਿਕ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ FiMi ਬੈਂਕਿੰਗ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਡੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਗਮ ਹੋਏ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **5ਵਾਂ ਕੌਟਿਲਿਆ ਆਰਥਿਕ ਸੰਮੇਲਨ (KEC 2026)** - **ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕ ਗ੍ਰੋਥ (IEG)** ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ
- **NPCI** ਨੇ **ਗਲੋਬਲ ਫਿਨਟੈੱਕ ਫੈਸਟ 2026** ਵਿੱਚ **FiMi (Finance Model for India) ਬੈਂਕਿੰਗ** ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ - ਪ੍ਰਚੂਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ **ਸੌਵਰੇਨ ਕੰਪੈਕਟ AI ਮਾਡਲ**

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - FiMi ਬੈਂਕਿੰਗ → NPCI → ਗਲੋਬਲ ਫਿਨਟੈੱਕ ਫੈਸਟ 2026।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੈਟੇਜਿਕ ਟਰੇਡ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ FTA ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਣਜ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦੋ ਨਵੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਪੀਯੂਸ਼ ਗੋਇਲ** ਨੇ ਵਣਜ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ **ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੈਟੇਜਿਕ ਟਰੇਡ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰ (NSTCC)** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ - ਡਾਟਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਪਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ
- ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ **FTA ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ**; EFTA ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ **99%** ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁਣ ਜ਼ੀਰੋ ਟੈਰਿਫ਼ 'ਤੇ

ਕੋਲਾ ਖੇਤਰ: 16ਵੀਂ ਵਪਾਰਕ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਨਿਲਾਮੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਛੇ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ **16ਵੇਂ ਦੌਰ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਨਿਲਾਮੀ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਛੇ ਖਾਣਾਂ: ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਲਗਭਗ **₹1,984 ਕਰੋੜ**, ਨਿਵੇਸ਼ ₹1,743 ਕਰੋੜ, ਲਗਭਗ **15,700 ਨੌਕਰੀਆਂ**
- **ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ** ਅਤੇ **HURL** ਨੇ **ਸਿੰਦਰੀ, ਝਾਰਖੰਡ** ਵਿੱਚ **ਕੋਲਾ-ਗੈਸੀਫ਼ਿਕੇਸ਼ਨ ਆਧਾਰਿਤ ਯੂਰੀਆ ਪਲਾਂਟ** ਲਈ MoU ਕੀਤਾ

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)	
CPI ਸਤੰਬਰ 2026	ਲਗਭਗ 5.5%
IMF / UNCTAD ਅਨੁਮਾਨ	7% / 7.3%
ਵਪਾਰ ਘਾਟਾ ਅਗਸਤ 2026	US$26.86 ਅਰਬ (5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਹੇਠਲਾ)
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਭੰਡਾਰ (ਜੁਲਾਈ ਅੰਤ)	US$692.87 ਅਰਬ
GST ਸਲੈਬ	5%, 18%; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 40%
GST ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ	ਕਰਨਾਟਕ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, UP, ਗੁਜਰਾਤ, TN
GFCI 40	GIFT ਸਿਟੀ 37ਵਾਂ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

8. ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤ

RBI ਨੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ CRR ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 99% ਕੀਤਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RBI ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ **ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਕਦ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਨੁਪਾਤ (CRR) ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 90% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 99%** ਕੀਤਾ, ਜੋ **16 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- CRR ਦਰ **3%** ਹੀ ਰਹੀ; ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ CRR ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਰੋਜ਼ਾਨਾ CRR ਰੱਖ-ਰਖਾਅ → 99% (90% ਤੋਂ); CRR ਦਰ 3%।

RBI ਵੱਲੋਂ 20% ਫਾਰੇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰਿਸਕ ਰਿਜ਼ਰਵ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RBI ਨੇ **US$20 ਲੱਖ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਸੌਦਿਆਂ 'ਤੇ **20% ਫਾਰੇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰਿਸਕ ਰਿਜ਼ਰਵ (FERR)** ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **CRR ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ** ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਸੌਦਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਤੱਕ
- RBI ਨੇ **ਤਿੰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ** ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਲਰ ਲੋੜਾਂ ਲਈ **12 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਤੋਂ **ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫਾਰੇਕਸ ਵਿੰਡੋ** ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੀ

Paytm ਪੇਮੈਂਟਸ ਬੈਂਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਬੈਂਕਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਮੇਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ RBI ਨੇ **Paytm ਪੇਮੈਂਟਸ ਬੈਂਕ** ਨੂੰ **ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ** (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ) ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 31 ਜੁਲਾਈ 2026; ਐਲਾਨ 7 ਅਕਤੂਬਰ 2026
- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ **RBI ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ** ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already cleared the exam you are preparing for.

Emirates NBD ਦੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ RBL ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲਣਗੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RBI ਨੇ **Emirates NBD ਦੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ RBL ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ** ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ **1 ਦਸੰਬਰ 2026** ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਲਾਜ਼ਮੀ ਓਪਨ ਆਫ਼ਰ ਲਈ SEBI ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ
- Emirates NBD **ਦੁਬਈ, UAE** ਦਾ ਬੈਂਕ ਹੈ

ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ PFRDA ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ **PFRDA** ਤੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈ ਕੇ **ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ** ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ **ਦੂਜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ** ਬਣਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪਹਿਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ **SBI** ਸੀ (ਅਪ੍ਰੈਲ 2008, **SBI ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡਜ਼** ਰਾਹੀਂ)
- ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ (ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਵਡੋਦਰਾ**) ਨੇ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਸਕਟ **'bob Cyber Veeru'** ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਪਹਿਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ → SBI (2008); ਦੂਜਾ → ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ।

PFRDA ਵੱਲੋਂ 'NPS Central' ਸ਼ੁਰੂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

PFRDA ਨੇ **1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 (NPS ਦਿਵਸ)** ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ **NPS Central** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **Protean eGov, KFin Technologies ਅਤੇ CAMS** (ਸੈਂਟਰਲ ਰਿਕਾਰਡਕੀਪਿੰਗ ਏਜੰਸੀਆਂ) ਵੱਲੋਂ ਸੰਚਾਲਿਤ
- ਗਾਹਕ 12-ਅੰਕੀ **PRAN** ਦੀ ਥਾਂ **ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ, ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਅਤੇ OTP** ਨਾਲ ਲੌਗਇਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - NPS Central → 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 (NPS ਦਿਵਸ)।

Q3 FY27 ਲਈ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ–ਦਸੰਬਰ 2026 ਲਈ **ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀਆਂ** - ਲਗਾਤਾਰ **14ਵੀਂ ਤਿਮਾਹੀ**।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਸੁਕੰਨਿਆ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ ਯੋਜਨਾ (SSY)** ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ **8.2%** ਵਿਆਜ (21 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ)
- SSY **22 ਜਨਵਰੀ 2015** ਨੂੰ **ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ** ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

NABKISAN ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ WASH ਸੋਸ਼ਲ ਬਾਂਡ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

NABKISAN Finance (NABARD ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ) ਨੇ **1 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **NSE** ਉੱਤੇ **ਪਾਣੀ, ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਵੱਛਤਾ (WASH)** ਲਈ **ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੋਸ਼ਲ ਬਾਂਡ** ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **₹180 ਕਰੋੜ** ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ; **1.8 ਗੁਣਾ** ਓਵਰ-ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ
- **JICA** ਨੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਸਤੇ ਘਰਾਂ ਲਈ **IIFL ਹੋਮ ਫਾਈਨੈਂਸ** ਨਾਲ **US$15 ਕਰੋੜ** ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਪਹਿਲਾ WASH ਸੋਸ਼ਲ ਬਾਂਡ → NABKISAN (NABARD), NSE।

SEBI ਵੱਲੋਂ PRIM ਫਰੇਮਵਰਕ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੋਡ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ SEBI ਨੇ ਕਈ ਸੁਧਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **PRIM (Portfolio Managers Route for investing in Mutual Fund units)** - ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਰਾਹ; ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫ਼ੀਸ ਦੀ ਹੱਦ **AUM ਦਾ 1%**
- ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਲਈ **ਸਾਂਝਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੋਡ** (ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ)
- IPO ਆਕਾਰ ਸੋਧ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਮਿਤੀ **ਮਾਰਚ 2027** ਤੱਕ ਵਧਾਈ
- SEBI **1988** ਵਿੱਚ ਬਣੀ, **1992** ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਮੁੰਬਈ**; ਚੇਅਰਮੈਨ **ਤੁਹਿਨ ਕਾਂਤ ਪਾਂਡੇ**

NSE ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ (NSE) ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰ **BSE ਉੱਤੇ ਲਿਸਟ** ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪੂੰਜੀ ਪੱਖੋਂ **ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ** ਬਣਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- NSE ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ 24 ਸਤੰਬਰ 2026 ਤੋਂ **ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ (MSE)** ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਯੋਗ
- **NSE IX** (GIFT ਸਿਟੀ) ਨੇ ਸਰਹੱਦ-ਪਾਰ ਲਿਸਟਿੰਗ ਲਈ **ਲੰਡਨ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ** ਨਾਲ MoU ਕੀਤਾ
- **BSE** (**1875**, ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ) ਨੇ **ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਗੋਲਡ ਰਸੀਦਾਂ (EGR)** ਲਈ **MMTC-PAMP** ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ

M1xchange: CGTMSE ਗਰੰਟੀ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ TReDS ਪਲੇਟਫਾਰਮ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

M1xchange MSE ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ **CGTMSE** ਗਰੰਟੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ **ਟਰੇਡ ਰਿਸੀਵੇਬਲਜ਼ ਡਿਸਕਾਊਂਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ (TReDS)** ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ 2026–27** ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ; **ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਰੰਟੀ ਫੰਡ ਟਰੱਸਟ ਫ਼ਾਰ ਮਾਈਕਰੋ ਐਂਡ ਸਮਾਲ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼** ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ

RBI ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਊਂਟ ਐਗਰੀਗੇਟਰ ਇੰਟਰਓਪਰੇਬਿਲਟੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RBI ਨੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਡਾਟਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ **NBFC–ਅਕਾਊਂਟ ਐਗਰੀਗੇਟਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇੰਟਰਓਪਰੇਬਿਲਟੀ** ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ (7 ਅਕਤੂਬਰ 2026)।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- RBI ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ ਨਵਾਂ **ਸੇਵਾ ਨਿਰਯਾਤ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਫਰੇਮਵਰਕ** ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰਤੀ ਬਿੱਲ **₹10 ਲੱਖ** ਦੀ ਹੱਦ ਨਾਲ

IRDAI ਵੱਲੋਂ ਬੀਮਾ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

IRDAI ਨੇ **"Recalibrating Economics of Insurance Distribution"** ਨਾਂ ਦਾ ਸਲਾਹ-ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ-ਲਾਈਫ਼ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
one who has already achieved what you are preparing for

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- IRDAI **1999** ਵਿੱਚ IRDA ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣੀ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਹੈਦਰਾਬਾਦ**

ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ATF 'ਤੇ ਵਿੰਡਫਾਲ ਟੈਕਸ ਸੋਧਿਆ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ **ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ATF** 'ਤੇ **ਵਿੰਡਫਾਲ ਟੈਕਸ (ਨਿਰਯਾਤ ਲੇਵੀ)** ਸੋਧਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪੈਟਰੋਲ 'ਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਡਿਊਟੀ **₹0.5 ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ** ਹੀ ਰਹੀ

SBI ਨੂੰ ਮੁੜ 'World's Best Consumer Bank' ਪੁਰਸਕਾਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ **ਦੂਜੇ ਸਾਲ Global Finance** ਦਾ **World's Best Consumer Bank** ਅਤੇ **Best Bank in India 2026** ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- SBI **1955** ਵਿੱਚ (ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ) ਬਣਿਆ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਮੁੰਬਈ**

ਹੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਖ਼ਬਰਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਵਿੱਤੀ ਖ਼ਬਰਾਂ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **Ageas Federal Life** ਨੇ **GIFT ਸਿਟੀ** ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ **ਪਹਿਲਾ ਬਹੁ-ਮੁਦਰਾ ਯੂਨਿਟ-ਲਿੰਕਡ ਬੀਮਾ ਪਲੈਨ** (ਡਾਲਰ, ਯੂਰੋ, ਪੌਂਡ) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ
- **HSBC India** ਨੇ **₹200 ਕਰੋੜ** ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖ਼ਰਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (2026–2030) ਐਲਾਨਿਆ
- **C-DAC ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ** ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਨਵੀਨਤਾ ਲਈ **ਕੁਆਂਟਮ ਈਕੋਸਿਸਟਮ** ਦਾ MoU ਕੀਤਾ (22 ਅਕਤੂਬਰ)
- CCI ਨੇ **BNP Paribas Cardif** ਵੱਲੋਂ **IndiaFirst Life Insurance ਵਿੱਚ 26% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ** ਖ਼ਰੀਦਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ
- **UNDP ਅਤੇ Generali Central** ਨੇ MSMEs ਲਈ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਚੈਲੇਂਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਰੋਜ਼ਾਨਾ CRR	16 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 90% → 99%; CRR 3%
RBL–Emirates NBD	ਰਲੇਵਾਂ 1 ਦਸੰਬਰ 2026 ਤੋਂ
BoB	ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ PSB
ਪਹਿਲਾ ਬਹੁ-ਮੁਦਰਾ ULIP	Ageas Federal Life, GIFT ਸਿਟੀ

9. ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ 29ਵੇਂ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ **ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ** ਨੂੰ **31 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਤੋਂ **29ਵਾਂ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਦ ਏਅਰ ਸਟਾਫ਼** ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਉਹ ਲਗਭਗ ਦਸੰਬਰ 2028 ਤੱਕ ਏਅਰ ਚੀਫ਼ ਮਾਰਸ਼ਲ ਰਹਿਣਗੇ
- **ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ** - **8 ਅਕਤੂਬਰ** (IAF 1932 ਵਿੱਚ ਬਣੀ); 2026 ਵਿੱਚ **94ਵਾਂ** ਦਿਵਸ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - 29ਵੇਂ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ → ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ।

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅਭਿਆਸ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੇ ਕਈ ਦੁਵੱਲੇ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਅਭਿਆਸ	ਦੇਸ਼	ਸਥਾਨ / ਨੋਟ
AIME-2026 (ਦੂਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ)	ਭਾਰਤ–ASEAN	ਸੁਬਿਕ ਬੇ, ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼; ਥੀਮ "Anchored in Trust, United at Sea"
MOUNTAIN GUARDIAN 2026	ਭਾਰਤ–UAE	ਫਾਰੇਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਨੋਡ, ਚੌਬਟੀਆ (ਉੱਤਰਾਖੰਡ); ਪਹਾੜੀ ਯੁੱਧ
KONKAN-26	ਭਾਰਤ–UK (ਜਲ ਸੈਨਾ)	ਪਲਿਮਥ, UK ਦੇ ਤਟ ਨੇੜੇ
IBSAMAR IX	ਭਾਰਤ–ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ–ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ (ਜਲ ਸੈਨਾ)	ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ; INS ਤਰਕਸ਼; ਥੀਮ "Stronger Together Towards a Shared Future"
SIMBEX-2026 (33ਵਾਂ)	ਭਾਰਤ–ਸਿੰਗਾਪੁਰ (ਜਲ ਸੈਨਾ)	ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ, 21–26 ਅਕਤੂਬਰ; 1994 ਵਿੱਚ 'Exercise Lion King' ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ
SAREX-2026 (12ਵਾਂ)	ਭਾਰਤੀ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕ	ਪਾਰਾਦੀਪ (ਓਡੀਸ਼ਾ) ਨੇੜੇ, 8 ਅਕਤੂਬਰ
ਜੈ ਸੇ ਵਿਜੇ	ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ	ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਹੱਦ, 29 ਸਤੰਬਰ; "Mission Ready, Future Ready"

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- SIMBEX ਵਿੱਚ **INS ਨੀਲਗਿਰੀ, INS ਕਮੋਰਤਾ** ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦਾ **RSS Supreme** ਸ਼ਾਮਲ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - SIMBEX 1994 ਵਿੱਚ 'Exercise Lion King' ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਫਲੀਟ ਸਪੋਰਟ ਸ਼ਿੱਪ-1 ਲਾਂਚ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ **ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ** ਨੇ **6 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ (HSL), ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ** ਵਿੱਚ **ਫਲੀਟ ਸਪੋਰਟ ਸ਼ਿੱਪ-1 (FSS-1)** ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ **FSS-5** ਦਾ ਢਾਂਚਾ (keel) ਰੱਖਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **43,500 ਟਨ** ਦੇ ਜਹਾਜ਼, ਜੋ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਈਂਧਨ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਦੇਣਗੇ

ਕਾਵੇਰੀ ਡਰਾਈ ਇੰਜਣ ਦੇ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਟੈਸਟ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

DRDO ਦੇ **ਕਾਵੇਰੀ ਡਰਾਈ ਇੰਜਣ (KDE)**, ਜਿਸ ਨੂੰ **ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਇੰਜਣ** ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦਾ **ਘਾਤਕ ਮਾਨਵ-ਰਹਿਤ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ (UCAV)** ਲਈ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਟੈਸਟ ਹੋਇਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕਾਵੇਰੀ ਇੰਜਣ ਦਾ **ਬਿਨਾਂ ਆਫ਼ਟਰਬਰਨਰ (ਡਰਾਈ-ਥਰੱਸਟ)** ਰੂਪ
- **HAL ਕੋਰਾਪੁਟ** ਨੇ ਆਪਣਾ **2,000ਵਾਂ ਏਅਰੋ-ਇੰਜਣ** ਸੌਂਪਿਆ; **ਸ਼ਕਤੀ** ਇੰਜਣਾਂ ਲਈ ਦੂਜੀ ਲਾਈਨ ਬਣੇਗੀ; **AMCA** ਇੰਜਣ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਲਗਭਗ ₹5,000 ਕਰੋੜ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਕਾਵੇਰੀ ਡਰਾਈ ਇੰਜਣ → ਘਾਤਕ UCAV ਲਈ।

DRDO ਵੱਲੋਂ ਫ਼ੌਜੀ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਕੀ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਟੈਸਟ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

DRDO ਨੇ **14 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਪਰੂਫ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਪੈਰੀਮੈਂਟਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ (PXE), ਚਾਂਦੀਪੁਰ (ਓਡੀਸ਼ਾ)** ਦੇ ਲਾਈਵ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ **ਕੁਆਂਟਮ ਕੀ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ (QKD)** ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਕੁਆਂਟਮ ਬਿੱਟ ਐਰਰ ਰੇਟ (QBER) **6%**; ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀ ਦਰ ਲਗਭਗ **5 kbps**
- DRDO ਨੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ **ਹਾਈ-ਐਲਟੀਟਿਊਡ ਪਲੇਟਫਾਰਮ (HAPS)** ਸਟ੍ਰੈਟੋਸਫ਼ੀਅਰਿਕ ਏਅਰਸ਼ਿੱਪ ਦੀ ਉਡਾਣ ਵੀ ਪਰਖੀ
- DRDO **1958** ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਵੱਡੇ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ।

ਸਮਝੌਤਾ	ਮੁੱਲ	ਭਾਈਵਾਲ
GSAT-7C ਸੰਚਾਰ ਉਪਗ੍ਰਹਿ (ਜਲ ਸੈਨਾ) + ਵਰੁਣਾਸਤਰ ਭਾਰੀ ਟਾਰਪੀਡੋ	₹4,106 ਕਰੋੜ (15 ਅਕਤੂਬਰ)	ਵਰੁਣਾਸਤਰ: ₹1,543 ਕਰੋੜ, BDL ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨਾਲ
ਫ਼ੌਜ ਲਈ ਸੁਧਰਿਆ ਲੋਅ ਲੈਵਲ ਲਾਈਟ ਵੇਟ ਰਡਾਰ (LLLR-I)	₹770 ਕਰੋੜ (21 ਅਕਤੂਬਰ)	BEL, ਬੈਂਗਲੁਰੂ
ਜਲ ਸੈਨਾ ਲਈ BrahMos ਫਾਇਰ ਕੰਟਰੋਲ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਲਾਂਚਰ	₹661.5 ਕਰੋੜ	BrahMos Aerospace

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **INS ਰਣਵੀਰ** ਚੱਲਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੋਂ **ਵਰਟੀਕਲ BrahMos ਲਾਂਚ** ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਸੀ (2008)
- **HAL** ਅਤੇ **SkyPulse Solutions IFSC** ਨੇ ₹2,491 ਕਰੋੜ ਦੇ **30 ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ** ਲਈ MoU ਕੀਤਾ

ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕਈ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਲਾਂਚ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **'ਸ਼੍ਰੇਯਸ' (ਯਾਰਡ 3040)** - ਨੈਕਸਟ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ, **GRSE, ਕੋਲਕਾਤਾ** ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ
- **INS ਸਮਰਥਕ** - ਪਹਿਲਾ **ਮਲਟੀ-ਪਰਪਜ਼ ਵੈਸਲ**, ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ
- ਤਟ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨੇ **ਰਤਨਾਗਿਰੀ** ਵਿੱਚ **831 ਸਕੁਐਡਰਨ** ਨਾਲ **ALH MK-III** ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ (CG 875) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ
- **EyeROV** ਨੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਦੋ **TROUT** ਫ਼ੌਜੀ-ਪੱਧਰੀ ਪਾਣੀ ਹੇਠਲੇ ROV ਸੌਂਪੇ - **ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ**
- **BonV Aero** (ਓਡੀਸ਼ਾ) ਨੇ ਫ਼ੌਜ ਦੀ **ਪੂਰਬੀ ਕਮਾਂਡ** ਨੂੰ **45 ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ UAV** ਸੌਂਪੇ

ਕਾਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੀਬਰਡ ਫੇਜ਼ IIA

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

CDS **ਜਨਰਲ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਰਾਜਾ ਸੁਬਰਾਮਣੀ** ਨੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੂੰ **ਨੇਵਲ ਬੇਸ ਕਾਰਵਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ** ਵਿੱਚ **ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੀਬਰਡ ਫੇਜ਼ IIA** ਅਧੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **90%** ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੀਬਰਡ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅੱਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣੇਗਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - CDS → ਜਨਰਲ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਰਾਜਾ ਸੁਬਰਾਮਣੀ।

ਭਾਰਤੀ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨੇ ਮਾਊਂਟ ਮੁਕੁਟ ਸਰ ਕੀਤਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ **17 ਮੈਂਬਰੀ** ਟੀਮ ਨੇ **7 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਮਾਊਂਟ ਮੁਕੁਟ (7,045 ਮੀਟਰ)** ਸਰ ਕੀਤਾ - **7,000 ਮੀਟਰ** ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ICG ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਹਿੰਮ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ **ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ** ਨੇ **ਭਾਰਤ-ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਪਰਬਤਾਰੋਹਣ ਮੁਹਿੰਮ** ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ; ਪਹਿਲੀ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ **ਮਾਊਂਟ ਅਕੋਂਕਾਗੁਆ (6,962 ਮੀਟਰ)** ਸਰ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਰੱਖਿਆ ਨਿਰਯਾਤ ਰਿਕਾਰਡ ₹38,424 ਕਰੋੜ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ **SIDM ਚੈਂਪੀਅਨ ਅਵਾਰਡ 2026** (9 ਅਕਤੂਬਰ) ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ **ਰੱਖਿਆ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025–26 ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ₹38,424 ਕਰੋੜ** (60% ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ) ਰਿਹਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- SIDM ਦੇ 8ਵੇਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਥੀਮ: "Sovereign Capabilities, Contested Frontiers: Accelerating India's Strategic Autonomy in an Era of Disruption"
- SIDM = ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਡਿਫੈਂਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰਜ਼

ਜਲ ਸੈਨਾ ਕੂਟਨੀਤੀ: ਲੋਕਾਯਨ-2026 ਅਤੇ ਮਾਲਦੀਵ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੁਐਡਰਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕਈ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੌਰੇ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਸਿਖਲਾਈ ਜਹਾਜ਼ **INS ਸੁਦਰਸ਼ਨੀ** ਨੇ **ਲੋਕਾਯਨ-2026** ('ਵਸੁਧੈਵ ਕੁਟੁੰਬਕਮ') ਅਧੀਨ **ਸਲਾਲਾਹ, ਓਮਾਨ** ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ (14–17 ਅਕਤੂਬਰ)
- **MAHASAGAR** = Mutual and Holistic Advancement for Security and Growth Across Regions
- **ਪਹਿਲੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੁਐਡਰਨ** (INS ਤੀਰ, INS ਸੁਜਾਤਾ, ICGS ਸਾਰਥੀ) 21 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ **ਮਾਲੇ, ਮਾਲਦੀਵ** ਪਹੁੰਚੀ
- **INS ਰਣਵਿਜੇ** ਨੇ ਸਲਾਲਾਹ, ਓਮਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ
- **ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਰੀਜਨਲ ਡਾਇਲਾਗ (IPRD-2026)** - 3–5 ਨਵੰਬਰ, ਮਾਨੇਕਸ਼ਾ ਸੈਂਟਰ; ਥੀਮ "Science, Technology and Academic Cooperation in the Indo-Pacific"; **ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ** ਵੱਲੋਂ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - MAHASAGAR → ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (SAGAR, 2015 ਦਾ ਅਗਲਾ ਰੂਪ)।

ਹੋਰ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਬਰਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਰੱਖਿਆ ਘਟਨਾਵਾਂ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **14ਵੀਂ ਭਾਰਤ–ਮੰਗੋਲੀਆ ਸਾਂਝੇ ਕਾਰਜ ਸਮੂਹ** ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 16 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੂੰ ਹੋਈ
- **ਰੱਖਿਆ ਲੇਖਾ ਵਿਭਾਗ** ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੂੰ ਆਪਣਾ **279ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਦਿਵਸ** ਮਨਾਇਆ
- **Hical Technologies** ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਦੀ **Safran** ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **ਰਾਫੇਲ** ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ MoU ਕੀਤਾ (CCS ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਵਿੱਚ **26 ਰਾਫੇਲ ਮਰੀਨ** ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਸਨ)
- **Embraer Novavayu Aerospace** ਵਿੱਚ **51%** ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਵੇਗੀ (ਮਹਿੰਦਰਾ 49%) - IAF ਦੇ ਮੀਡੀਅਮ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ **C-390 Millennium**
- ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਜਵਾਨਾਂ ਲਈ **'ਭਾਰਤ ਰਾਈਸ'** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, **FCI** ਨਾਲ ਪੰਜ ਸਾਲਾ MoU
- **ਸੈਨਾ ਭਵਨ** ਵਿੱਚ **ਗਿਆਨਦੀਪ** ਹਿੰਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ (22 ਅਕਤੂਬਰ)
- **IIT ਕਾਨਪੁਰ** ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਡਰੋਨ ਹੱਬ ਅਤੇ **US$1 ਅਰਬ** ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ **'Greater Than Us'** ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)	
29ਵੇਂ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ	ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ (31 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ)
AIME-2026	ਭਾਰਤ–ASEAN, ਸੁਬਿਕ ਬੇ
SIMBEX-2026	33ਵਾਂ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ
MOUNTAIN GUARDIAN	ਭਾਰਤ–UAE, ਚੌਬਟੀਆ
ਵਰੁਣਾਸਤਰ	ਭਾਰੀ ਟਾਰਪੀਡੋ; BDL ਹੈਦਰਾਬਾਦ
ਰੱਖਿਆ ਨਿਰਯਾਤ FY26	₹38,424 ਕਰੋੜ (ਰਿਕਾਰਡ)

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

10. ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ

ISRO ਨੇ ਗਗਨਯਾਨ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ISRO ਨੇ **ਵਿਕਰਮ ਸਾਰਾਭਾਈ ਸਪੇਸ ਸੈਂਟਰ (VSSC), ਤਿਰੁਵਨੰਤਪੁਰਮ** ਵਿੱਚ **ਗਗਨਯਾਨ ਕਰੂ ਮਾਡਿਊਲ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਮਾਡਿਊਲ** ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪਹਿਲਾ **ਮਨੁੱਖ-ਰਹਿਤ** ਮਿਸ਼ਨ **ਗਗਨਯਾਨ-1 (G1)** 2026 ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਧ-ਮਨੁੱਖੀ ਰੋਬੋਟ **ਵਿਓਮਮਿੱਤਰਾ** ਜਾਵੇਗਾ
- ਗਗਨਯਾਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ **ਹੇਠਲੀ ਧਰਤੀ ਕਲਾਸ (ਲਗਭਗ 400 ਕਿ.ਮੀ.)** ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਗਗਨਯਾਨ G1 ਵਿੱਚ ਹਿਊਮਨਾਇਡ → ਵਿਓਮਮਿੱਤਰਾ।

WHO ਵੱਲੋਂ CERVAVAC HPV ਟੀਕੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

WHO ਨੇ **ਸੀਰਮ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ** (ਪੁਣੇ) ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ **ਕੁਆਡ੍ਰੀਵੈਲੈਂਟ HPV ਟੀਕੇ CERVAVAC** ਨੂੰ **ਪ੍ਰੀ-ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ** ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਲਿੰਗ-ਨਿਰਪੱਖ; **9–26 ਸਾਲ** ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ
- HPV ਟੀਕਾ **ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੈਂਸਰ (cervical cancer)** ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - CERVAVAC → ਸੀਰਮ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ → WHO ਪ੍ਰੀ-ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ।

TAPAS-1: ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਪਾਰਕ CubeSat ਥਰਮਲ ਪੇਲੋਡ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਸਟਾਰਟ-ਅੱਪ **SatLeo Labs** ਨੇ **TAPAS-1** ਬਣਾਇਆ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮਰਪਿਤ **ਵਪਾਰਕ CubeSat ਥਰਮਲ ਪੇਲੋਡ**।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **2 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **SpaceX ਦੇ Falcon 9** (Transporter-18) ਰਾਹੀਂ ਲਾਂਚ
- ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ **TakeMe2Space 2028** ਵਿੱਚ **ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨੈੱਟਵਰਕਡ ਆਰਬਿਟਲ ਡਾਟਾ ਸੈਂਟਰ** ਭੇਜੇਗੀ
- ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ **EON Space Labs** ਨੂੰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ **MIRA** ਛੋਟੀ ਪੁਲਾੜ ਦੂਰਬੀਨ ਦਾ ਪੇਟੈਂਟ ਮਿਲਿਆ
- **Skyroot Aerospace** ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ **Reflect Orbital** ਨਾਲ **ਵਿਕਰਮ** ਰਾਕੇਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਲਾਂਚਾਂ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ; Skyroot ਰਾਕੇਟ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ (**ਵਿਕਰਮ-S, ਨਵੰਬਰ 2022**)

ਥੂਥੂਕੁਡੀ ਨੇੜੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਫ਼ਸ਼ੋਰ ਵਿੰਡ ਫਾਰਮ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ **ਥੂਥੂਕੁਡੀ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ** ਦੇ ਤਟ ਨੇੜੇ ਆਪਣਾ **ਪਹਿਲਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪੌਣ ਊਰਜਾ ਫਾਰਮ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ** ਬਣਾਏਗਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ **₹77 ਕਰੋੜ**; **ਇੰਡੀਅਨ ਪੋਰਟ ਰੇਲ ਐਂਡ ਰੋਪਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (IPRCL)** ਵੱਲੋਂ ਟੈਂਡਰ
- **ਧਾਮਰਾ ਬੰਦਰਗਾਹ (ਓਡੀਸ਼ਾ)** ਅਗਸਤ 2026 ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ **ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਬਿਜਲੀ** 'ਤੇ
- **Tata Power** ਨੇ ਨਾਰਵੇ ਦੀ **Ocean Sun** ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਝਿੱਲੀ-ਆਧਾਰਿਤ **ਤੈਰਦੇ ਸੋਲਰ** ਲਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ (ਮੁਲਸ਼ੀ ਜਲ-ਭੰਡਾਰ)

ਕਿਗਾਲੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਊਰਜਾ-ਕੁਸ਼ਲ ਠੰਢਕ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **ਊਰਜਾ-ਕੁਸ਼ਲ ਠੰਢਕ (cooling)** ਦੀ ਲੋੜ ਉਜਾਗਰ ਹੋਈ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ** ਦੀ **ਕਿਗਾਲੀ ਸੋਧ (2016)** ਦਾ ਮਕਸਦ **ਹਾਈਡ੍ਰੋਫਲੋਰੋਕਾਰਬਨ (HFCs)** ਘਟਾਉਣਾ
- **ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ (1987)** ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ CFCs ਅਤੇ **ਓਜ਼ੋਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ** ਲਈ ਸੀ
- ਭਾਰਤ ਨੇ **2021** ਵਿੱਚ ਕਿਗਾਲੀ ਸੋਧ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ; **ਇੰਡੀਆ ਕੂਲਿੰਗ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲੈਨ 2019** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ
- **UNEP Cool Coalition** ਨੇ ਪਹਿਲਾ **Cool Leaders Award** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਕਿਗਾਲੀ ਸੋਧ → HFC ਘਟਾਉਣਾ (2016); ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ → 1987।

ਕੰਨਖਜੂਰੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਸਰਵੇਖਣ (ZSI) ਅਤੇ **ਮਾਲਾਬਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਕਾਲਜ, ਕੋਝੀਕੋਡ** ਦੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ **ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ** ਵਿੱਚ **ਕੰਨਖਜੂਰੇ (centipede) ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ** ਲੱਭੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ: **Rhysida quadrispinosa, Rhysida coorgensis, Rhysida neyyarensis**
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ **23** Rhysida ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ
- ZSI **1916** ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਕੋਲਕਾਤਾ**

NFR ਨੇ AI ਨਾਲ 255 ਹਾਥੀ ਬਚਾਏ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਸਰਹੱਦੀ ਰੇਲਵੇ (NFR) ਨੇ **AI-ਆਧਾਰਿਤ ਘੁਸਪੈਠ ਖੋਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (IDS)**, ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੱਦਾਂ, ਗਸ਼ਤ ਅਤੇ **'Plan Bee'** ਨਾਲ ਅਕਤੂਬਰ 2024 – ਸਤੰਬਰ 2026 ਦੌਰਾਨ **255 ਹਾਥੀਆਂ** ਨੂੰ ਰੇਲ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- 'Plan Bee' ਵਿੱਚ ਮਧੂ-ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਭਿਣਭਿਣਾਹਟ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਹਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- NFR ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ: **ਮਾਲੀਗਾਓਂ, ਗੁਵਾਹਾਟੀ**

IMD ਵੱਲੋਂ ਚੱਕਰਵਾਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਧੀਨ **ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (IMD)** ਨੇ ਵੈੱਬ-ਆਧਾਰਿਤ GIS ਪਲੇਟਫਾਰਮ **ਸਾਈਕਲੋਨ ਵਾਰਨਿੰਗ ਐਂਡ ਮਰੀਨ ਵੈਦਰ ਡਿਸੀਜ਼ਨ ਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ (DSS)** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- IMD ਮੁਤਾਬਕ ਸਤੰਬਰ 2026 ਦੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ **ਡੂੰਘਾ ਦਬਾਅ (deep depression)** ਸੀ, ਚੱਕਰਵਾਤ ਨਹੀਂ
- IMD **1875** ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਵੱਲ ਕਦਮ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੇ ਚਿੱਪ ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **Samsung Semiconductor India Research** ਅਤੇ **IISc** ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ **ਕੁਆਂਟਮ ਰਿਸਰਚ ਲੈਬ** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ
- **ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੁਆਂਟਮ ਮਿਸ਼ਨ - 2023** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ; ਖ਼ਰਚ **₹6,003.65 ਕਰੋੜ** (2023–24 ਤੋਂ 2030–31)
- RDI ਫੰਡ ਅਧੀਨ TDB ਸਹਾਇਤਾ: **BigEndian Semiconductors** (₹130 ਕਰੋੜ, AI ਚਿੱਪ 'Project VeerAI'), **QNu Labs** (₹150 ਕਰੋੜ, ਕੁਆਂਟਮ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਕਨੀਕ), **ideaForge** (₹151 ਕਰੋੜ, YETI ਭਾਰੀ UAV), **Peptris** (₹86 ਕਰੋੜ, AI ਦਵਾਈ ਖੋਜ), Multi Nano Sense (₹37.51 ਕਰੋੜ), Panacea Medical (ਸਵਦੇਸ਼ੀ **32-ਸਲਾਈਸ CT ਸਕੈਨਰ**)
- **Dixon Technologies** ਅਤੇ ਤਾਈਵਾਨ ਦੀ **Gemtek** ਨੇ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ JV ਬਣਾਈ

ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ BHASHINI ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

BHASHINI (MeitY ਅਧੀਨ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਭਾਸ਼ਿਣੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਦੀਆਂ ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **'CAG-BHASHINI ਅਨੁਵਾਦ'** - **CAG** ਨਾਲ AI-ਆਧਾਰਿਤ ਆਡਿਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਵਾਦ, 74ਵੇਂ ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ
- IISc ਨਾਲ **ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ** ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਟੈਕਸਟ-ਟੂ-ਸਪੀਚ ਮਾਡਲ (ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ: ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਇੰਡੋ-ਆਰੀਅਨ ਭਾਸ਼ਾ)
- **ਇੰਫਾਲ, ਮਣੀਪੁਰ** ਵਿੱਚ **BHASHINI ਰਾਜਯਮ** ਵਰਕਸ਼ਾਪ; **NCGG ਮਸੂਰੀ** ਵਿੱਚ ਲਾਈਵ ਅਨੁਵਾਦ
- **MeitY** ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਏਜੈਂਟਿਕ AI ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ **CoRover.ai** ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ (ਪਹਿਲਾਂ **DigiLocker** 'ਤੇ)

ਸਿਹਤ ਖੋਜ: ਸਿਕਲ ਸੈੱਲ ਟੂਲ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੇਦ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **CSIR-CCMB** (ਹੈਦਰਾਬਾਦ) ਨੇ **ਸਿਕਲ ਸੈੱਲ ਬਿਮਾਰੀ** ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਮਾਪਣ ਲਈ **ਭਾਰਤ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੋਰ** ਬਣਾਇਆ
- ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ **ਸੀ.ਪੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ** ਨੇ **ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਆਯੁਰਵੇਦ**, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ **KAUMARACON-2026** (ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਬਾਲ ਰੋਗ) ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ
- **NCISM** ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ **ਪ੍ਰੋ. ਮਨੀਸ਼ਾ ਕੋਠੇਕਰ** ਨੇ **CCRAS SPARK 5.0** ਅਤੇ **CCRAS ਆਯੁਰਸ਼ੋਧ 2026** ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ
- ਭਾਰਤ ਨੇ **ਮਾਲਦੀਵ** ਲਈ **₹3,000 ਕਰੋੜ** ਦੀ ਕਰੰਸੀ ਸਵੈਪ ਸਹੂਲਤ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨ ਖ਼ਬਰਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਖ਼ਬਰਾਂ:

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਕੇਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ** ਦੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਚਿਲੀ ਦੇ **ਅਟਾਕਾਮਾ ਰੇਗਿਸਤਾਨ** ਅਤੇ **ਤਿਰੂਚਿਰਾਪੱਲੀ** ਵਿੱਚ **ਮੈਲੈਂਟਰਾਈਟ ਅਤੇ ਜਿਪਸਮ** ਨੂੰ **ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਵਰਗੇ** ਖਣਿਜਾਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ
- **ARIES (ਨੈਨੀਤਾਲ), PRL (ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ), IIT ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ IIT ਰੁੜਕੀ** ਨੇ NASA ਦੇ SDO ਡਾਟਾ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਦੀ **ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ ਪੋਲਰ ਬ੍ਰਾਈਟਨਿੰਗ** ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ
- **IIT ਰੋਪੜ** ਨੇ AI-ਆਧਾਰਿਤ ਖੇਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮ **'AVNI – Grow with Nature'** ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ
- **8ਵੀਂ ਭਾਰਤ–UK ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਕੌਂਸਲ** ਦੀ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ **ਡਾ. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ** ਅਤੇ **ਜੋਨਾਥਨ ਰੇਨੌਲਡਜ਼** ਨੇ ਕੀਤੀ
- **INSPIRE-MANAK** - **12ਵੀਂ NLEPC** ਵਿੱਚ 62 ਨੌਜਵਾਨ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰ ਸਨਮਾਨਿਤ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਟਾਰਟ-ਅੱਪ 350–400 (2014) ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਲਗਭਗ **2.5 ਲੱਖ**
- **UGC** ਨੇ **ਹੈਦਰਾਬਾਦ** ਵਿੱਚ ਕੈਂਪਸ ਲਈ **University of Colorado Denver** ਨੂੰ ਲੈਟਰ ਆਫ਼ ਇੰਟੈਂਟ ਦਿੱਤਾ
- **IIT ਰੋਪੜ** ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਨ ਹੈ (2008 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ)

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)	
ਗਗਨਯਾਨ G1	ਮਨੁੱਖ-ਰਹਿਤ; ਵਿਓਮਮਿੱਤਰਾ ਨਾਲ
CERVAVAC	ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਦੇਸ਼ੀ qHPV ਟੀਕਾ (SII)
ਕਿਗਾਲੀ ਸੋਧ	2016; HFCs ਘਟਾਉਣਾ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੁਆਂਟਮ ਮਿਸ਼ਨ	2023; ₹6,003.65 ਕਰੋੜ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

11. ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ:

ਵਿਅਕਤੀ	ਨਿਯੁਕਤੀ
ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ	**29ਵੇਂ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ** (31 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ)
ਬਿਮਲ ਐੱਨ. ਪਟੇਲ	ਜੱਜ, **ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ITLOS)**, ਹੈਮਬਰਗ; 9 ਸਾਲ (2026–2035)
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਜਪੁਰੋਹਿਤ	**ਡਿਪਟੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ** (8 ਅਪ੍ਰੈਲ 2030 ਤੱਕ), ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਥਾਂ
ਨਰਿੰਦਰ ਭੂਸ਼ਣ	**ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਕੱਤਰ** (MoEFCC) 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ; ਲੀਨਾ ਨੰਦਨ ਦੀ ਥਾਂ
ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ	ਅਗਲੇ **ONGC ਚੇਅਰਮੈਨ** (7 ਦਸੰਬਰ 2026 ਤੋਂ 3 ਸਾਲ); ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ
ਅਨੂਪ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਾ	MD ਅਤੇ CEO, **ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ** (1 ਜਨਵਰੀ 2027 ਤੋਂ 3 ਸਾਲ)
ਸੁਧਾਕਰ ਮੱਲੀ	**ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, RBI** (1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ)
ਦਿਲੀਪ ਅਸਬੇ (MD ਅਤੇ CEO, NPCI)	**SWIFT** ਦੇ 15 ਮੈਂਬਰੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਜਸਟਿਸ ਰੰਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇਸਾਈ	ਚੇਅਰਪਰਸਨ, **ਪ੍ਰੈੱਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ** (13 ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ)
ਧੀਰੇਂਦਰ ਓਝਾ	ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ DG, **PIB** - ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤ (30 ਸਤੰਬਰ 2027 ਤੱਕ)
ਅਨੂਪ ਬਾਗਚੀ	MD ਅਤੇ CEO, **HDFC ਬੈਂਕ** (27 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ)
ਐਂਕਾ-ਮਾਰੀਆ ਵਰਮਾ	ਭਾਰਤ ਲਈ **IIMSAM** ਐਂਬੈਸਡਰ-ਐਟ-ਲਾਰਜ (2026–2031)
ਐਡਵਰਡ ਰੁਕੀਦੀ ਕਿਜਾਨਾਂਗੋਮਾ	ਯੂਗਾਂਡਾ ਦੇ **ਟੂਰੋ ਰਾਜ ਦੇ 13ਵੇਂ ਰਾਜਾ (ਓਮੁਕਾਮਾ)**

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਤਿੰਨ **ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ** ਬਣੇ
- ITLOS **UNCLOS (1982)** ਅਧੀਨ ਬਣਿਆ; ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ **ਹੈਮਬਰਗ, ਜਰਮਨੀ**; ਇਸ ਵਿੱਚ **21 ਜੱਜ** ਹੁੰਦੇ ਹਨ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
>
> - ITLOS ਜੱਜ → ਬਿਮਲ ਐੱਨ. ਪਟੇਲ (2026–2035)।

HOUSE OF ASPIRANTS
achieved what you are preparing for.

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)	
ITLOS ਜੱਜ	ਬਿਮਲ ਐੱਨ. ਪਟੇਲ
ਡਿਪਟੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਜਪੁਰੋਹਿਤ
ਅਗਲੇ ONGC ਚੇਅਰਮੈਨ	ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

12. ਪੁਰਸਕਾਰ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਮਹੇਸ਼ ਕਾਕੜੇ ਨੂੰ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਸਥਾਨ (IISc) ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ **ਮਹੇਸ਼ ਕਾਕੜੇ** ਨੂੰ **ਬੀਜਗਣਿਤ ਸੰਖਿਆ ਸਿਧਾਂਤ (algebraic number theory)** ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ **ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026** ਮਿਲਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਇਨਾਮ: **US$10,000**
- ਭਾਰਤੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ **ਅਸ਼ੋਕ ਸੇਨ ਆਸਕਰ ਕਲੇਨ ਮੈਡਲ** (ਸਟਾਕਹੋਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ **ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ** ਬਣੇ

ਸੁਨੀਲ ਭਾਰਤੀ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਦਾ ਲੀਜਨ ਆਫ਼ ਆਨਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ **ਸੁਨੀਲ ਭਾਰਤੀ ਮਿੱਤਲ** ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ **ਇਮੈਨੁਅਲ ਮੈਕਰੋਂ** ਨੇ **Chevalier de la Légion d'honneur** (ਲੀਜਨ ਆਫ਼ ਆਨਰ) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਫਰਾਂਸ ਦਾ **ਸਰਵਉੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ**; **1802 ਵਿੱਚ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ** ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਲੀਜਨ ਆਫ਼ ਆਨਰ → ਫਰਾਂਸ → 1802, ਨੈਪੋਲੀਅਨ।

ਊਸ਼ਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ: ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ. ਭੂਪੇਨ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੱਠਵਰਤੀ ਗਾਇਕਾ **ਊਸ਼ਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ** ਨੂੰ **ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ. ਭੂਪੇਨ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ** ਦੀ **ਪਹਿਲੀ ਜੇਤੂ** ਚੁਣਿਆ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **₹10 ਲੱਖ** ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ; **ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ** ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
- ਭੂਪੇਨ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਨੂੰ **2019** ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ **ਭਾਰਤ ਰਤਨ** ਮਿਲਿਆ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already cleared the exam you are preparing for.

ਲਿਓਨਲ ਮੈਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੈੱਸ ਆਫ਼ ਅਸਤੂਰੀਆਸ ਖੇਡ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੇ ਫੁੱਟਬਾਲਰ **ਲਿਓਨਲ ਮੈਸੀ** ਨੂੰ **23 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਓਵੀਏਡੋ, ਸਪੇਨ** ਵਿੱਚ **ਪ੍ਰਿੰਸੈੱਸ ਲਿਓਨੋਰ** ਨੇ **2026 ਪ੍ਰਿੰਸੈੱਸ ਆਫ਼ ਅਸਤੂਰੀਆਸ ਖੇਡ ਪੁਰਸਕਾਰ** ਦਿੱਤਾ।

ਉਸਤਾਦ ਬਿਸਮਿੱਲ੍ਹਾ ਖ਼ਾਨ ਯੁਵਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਤਰੀ **ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ** ਵੱਲੋਂ **106 ਨੌਜਵਾਨ ਕਲਾਕਾਰਾਂ** ਨੂੰ **ਉਸਤਾਦ ਬਿਸਮਿੱਲ੍ਹਾ ਖ਼ਾਨ ਯੁਵਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 2024 ਅਤੇ 2025** ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ** ਨੇ **2006** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ; **40 ਸਾਲ ਤੱਕ** ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਈ
- **₹25,000**, ਤਾਮਰਪੱਤਰ ਅਤੇ ਅੰਗਵਸਤਰਮ

ਹੋਰ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਹੋਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ** (ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ **ਆਇਜ਼ੈਕ ਹਰਜ਼ੋਗ**) ਭਾਰਤੀ ਪਾਇਲਟ **ਕੈਪਟਨ ਸਮਿਤ ਮਛਛਰ** (flydubai) ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ **174** ਯਾਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਲੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ
- **ਯੰਗ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ਼ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ਰ ਆਫ਼ ਦ ਈਅਰ 2026** - **ਆਸਕਰ ਵ੍ਹਿਟਫੀਲਡ** (14 ਸਾਲ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼, ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ) ਦੀ ਫੋਟੋ "Labour of Love" (ਗੋਬਰ ਵਾਲਾ ਭੂੰਡ); **ਨੈਚੁਰਲ ਹਿਸਟਰੀ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਲੰਡਨ** ਵੱਲੋਂ
- **28ਵਾਂ ਚਾਰਲਸ ਕੋਰੀਆ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ 2026** - ਕੋਚੀ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ; ਥੀਮ "Equitability through Design"; **1998** ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ
- **ਅਮੀਨਾ ਨਜ਼ਰੀਨ ਏ.ਐੱਸ.** ਨੇ **ਨੌਰਮਨ ਈ. ਬੋਰਲੌਗ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਾਦ** ਨਾਲ ਹੋਏ **ਗਲੋਬਲ ਯੂਥ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ 2026** (ਡੇਸ ਮੋਇਨਸ, ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿੱਚ US$500 ਜਿੱਤੇ; ਥੀਮ "Before Hunger Wins"
- **SBI** - Global Finance ਦਾ World's Best Consumer Bank (ਦੂਜਾ ਸਾਲ)

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ:

ਕਿਤਾਬ	ਲੇਖਕ	ਨੋਟ
The Evolution of TV News in India: From Doordarshan to Digital Disruption – An Insider's Account	ਹਰਸਰਨ ਬੀਰ ਕੌਰ ਪਾਂਡੇ	ਪ੍ਰਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ **ਏ. ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼** ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ Om Books International

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ 15 ਸਤੰਬਰ 1959** ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ

HOUSE OF ASPIRANTS
n from someone who has already achieved what you are preparing for.

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ 2026	ਮਹੇਸ਼ ਕਾਕੜੇ (IISc)
ਆਸਕਰ ਕਲੇਨ ਮੈਡਲ 2026	ਅਸ਼ੋਕ ਸੇਨ (ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ)
ਭੂਪੇਨ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ	ਊਸ਼ਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ (ਪਹਿਲੀ)

13. ਖੇਡਾਂ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਰਾ ਖੇਡਾਂ 2026: ਭਾਰਤੀ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਆਈਚੀ-ਨਗੋਯਾ, ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ **ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਰਾ ਖੇਡਾਂ 2026** ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ।

ਖਿਡਾਰੀ	ਈਵੈਂਟ	ਮੈਡਲ
ਮੋਨਾ ਅਗਰਵਾਲ	ਮਹਿਲਾ 10 ਮੀ. ਏਅਰ ਰਾਈਫਲ SH1 (ਖੇਡ ਰਿਕਾਰਡ 250.0)	ਸੋਨਾ
ਅਵਨੀ ਲੇਖਰਾ	ਮਹਿਲਾ 10 ਮੀ. ਏਅਰ ਰਾਈਫਲ SH1 (249.6)	ਚਾਂਦੀ
ਸ਼ੀਤਲ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਤੋਮਨ ਕੁਮਾਰ	ਕੰਪਾਊਂਡ ਮਿਕਸਡ ਟੀਮ ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਨੂੰ 151–148 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ)	ਸੋਨਾ
ਨਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	ਪੈਰਾ-ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਪੁਰਸ਼ SL3 (ਪ੍ਰਮੋਦ ਭਗਤ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ)	ਸੋਨਾ
ਨਵੀਨ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ	ਪੈਰਾ-ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਪੁਰਸ਼ SL4	ਸੋਨਾ
ਸਵਾਤੀ ਚੌਧਰੀ	ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਮਹਿਲਾ W1 - ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੈਡਲ	ਚਾਂਦੀ

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਅਵਨੀ ਲੇਖਰਾ** ਦੋ ਵਾਰ ਦੀ ਪੈਰਾਲੰਪਿਕ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂ ਹੈ

ਹੈਰੀ ਬਰੂਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ODI ਦੋਹਰਾ ਸੈਂਕੜਾ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਪਤਾਨ **ਹੈਰੀ ਬਰੂਕ** ਨੇ **22 ਅਕਤੂਬਰ 2026** ਨੂੰ **ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ** ਵਿੱਚ **ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ** ਵਿਰੁੱਧ **114 ਗੇਂਦਾਂ** ਵਿੱਚ **ODI ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਦੋਹਰਾ ਸੈਂਕੜਾ** ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ **116 ਗੇਂਦਾਂ 'ਤੇ 202** ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਸ਼ੁਭਮਨ ਗਿੱਲ** ਦਾ **117 ਗੇਂਦਾਂ** ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜਿਆ
- ODI ਵਿੱਚ ਦੋਹਰਾ ਸੈਂਕੜਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ **ਇੰਗਲੈਂਡ** ਬੱਲੇਬਾਜ਼

> 📌 **ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ**
> - ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ODI 200 → ਹੈਰੀ ਬਰੂਕ (114 ਗੇਂਦਾਂ)।

ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਮੰਧਾਨਾ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਮੰਧਾਨਾ ਨੂੰ **ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ** ਦੀ ਥਾਂ **ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨ** ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ; ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ (ਮੋਗਾ, ਪੰਜਾਬ) ਨੇ ਸਾਰੇ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਪਤਾਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **UNICEF India** ਨੇ **ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲੜੀ ਦਿਵਸ (11 ਅਕਤੂਬਰ)** 'ਤੇ ਮੰਧਾਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ **ਸੈਲੀਬ੍ਰਿਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ** ਬਣਾਇਆ
- UNGA ਨੇ ਇਹ ਦਿਵਸ **2011** ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ; ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ **2012** ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ
- **ਸੱਬੀਨੇਨੀ ਮੇਘਨਾ** (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੇ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੰਨਿਆਸ ਲਿਆ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

ICC ਪਲੇਅਰ ਆਫ਼ ਦ ਮੰਥ – ਸਤੰਬਰ 2026

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ICC ਨੇ **ਸਤੰਬਰ 2026** ਦੇ ਪਲੇਅਰ ਆਫ਼ ਦ ਮੰਥ ਐਲਾਨੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- ਮਹਿਲਾ: **ਸ਼ੈਫਾਲੀ ਵਰਮਾ** (ਭਾਰਤ) - ਮਹਿਲਾ ਏਸ਼ੀਆ ਕੱਪ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ
- ਪੁਰਸ਼: **ਸ਼ੁਭਮਨ ਗਿੱਲ** (ਭਾਰਤ, ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਪੰਜਾਬ) - ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ODI ਲੜੀ ਲਈ

ਸ਼ਤਰੰਜ: ਬੋਧਨਾ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਲੱਬ ਕੱਪ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਯੂਰਪੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਚਮਕੇ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਬੋਧਨਾ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦਨ** (11 ਸਾਲ, ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼) **ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮਾਸਟਰ** ਬਣੀ, **ਜੂਡਿਟ ਪੋਲਗਾਰ** ਦਾ 38 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜਿਆ
- ਯੂਰਪੀਅਨ ਚੈੱਸ ਕਲੱਬ ਕੱਪ 2026 (**ਮੌਂਟੇਨੇਗਰੋ**): **ਨਿਹਾਲ ਸਰੀਨ** ਅਤੇ **ਕੋਨੇਰੂ ਹੰਪੀ** ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੋਨਾ; **ਪੈਂਟਾਲਾ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ** ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਜਿੱਤੀ
- ਹੰਪੀ ਦੀ ਟੀਮ **Cercle d'Echecs de Monte-Carlo** ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਟੀਮ ਖ਼ਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ

ਟੈਨਿਸ: ਜੋਕੋਵਿਚ ਅਤੇ ਅਲਕਾਰਾਜ਼ ਦੇ ਖ਼ਿਤਾਬ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ATP ਖ਼ਿਤਾਬ:

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- **ਨੋਵਾਕ ਜੋਕੋਵਿਚ** ਨੇ **ਚਾਈਨਾ ਓਪਨ 2026** (ਬੀਜਿੰਗ) ਜਿੱਤਿਆ - 2026 ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ATP ਖ਼ਿਤਾਬ
- **ਕਾਰਲੋਸ ਅਲਕਾਰਾਜ਼** (ਸਪੇਨ) ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ **ਜਾਪਾਨ ਓਪਨ** (ਟੋਕੀਓ) ਜਿੱਤਿਆ, ਫ਼ਾਈਨਲ ਵਿੱਚ **ਜਿਰੀ ਲੇਹੇਚਕਾ** ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ

ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ: ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਮੈਡਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਯਸ਼ਸਵਿਨੀ ਘੋਰਪੜੇ ਅਤੇ ਹਰਮੀਤ ਦੇਸਾਈ ਨੇ **ਤਾਸ਼ਕੰਦ, ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ** ਵਿੱਚ **29ਵੀਂ ITTF–ATTU ਏਸ਼ੀਅਨ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 2026** ਵਿੱਚ **ਮਿਕਸਡ ਡਬਲਜ਼ ਮੈਡਲ** ਜਿੱਤਿਆ।

ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ: ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਭਾਈਵਾਲੀ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟਸ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ (NSDF), **ਸਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (SAI)** ਅਤੇ **ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ** ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- IOC ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਛਾਣ, ਕੋਚਿੰਗ ਅਤੇ ਖੇਡ ਵਿਗਿਆਨ ਲਈ **₹40 ਕਰੋੜ** ਦੇਵੇਗੀ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)	
ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਰਾ ਖੇਡਾਂ 2026	ਆਈਚੀ-ਨਗੋਯਾ; ਮੋਨਾ ਅਗਰਵਾਲ ਸੋਨਾ (10 ਮੀ. ਏਅਰ ਰਾਈਫਲ SH1)
ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ODI 200	ਹੈਰੀ ਬਰੂਕ, 114 ਗੇਂਦਾਂ
ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਪਤਾਨ	ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਮੰਧਾਨਾ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

14. ਰੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂਕ

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂਕ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਅਹਿਮ ਰੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ:

ਰਿਪੋਰਟ / ਸੂਚਕਾਂਕ	ਜਾਰੀਕਰਤਾ	ਭਾਰਤ / ਮੁੱਖ ਨਤੀਜਾ
ਗਲੋਬਲ ਹੰਗਰ ਇੰਡੈਕਸ 2026	Welthungerhilfe, IFHV, Helvetas	ਭਾਰਤ **100ਵਾਂ**/122 (ਸਕੋਰ 24.1)
ਗਲੋਬਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਇੰਡੈਕਸ 40	Z/Yen ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਚਾਈਨਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ	**GIFT ਸਿਟੀ 37ਵਾਂ**
ਵਰਲਡ ਇਕਨਾਮਿਕ ਆਊਟਲੁੱਕ (ਅਕਤੂਬਰ 2026)	IMF	ਭਾਰਤ GDP **7%** (FY27)
ਟਰੇਡ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਿਪੋਰਟ 2026	UNCTAD	ਭਾਰਤ **7.3%** ਵਾਧਾ (2026)
ਐਮੀਸ਼ਨਜ਼ ਗੈਪ ਰਿਪੋਰਟ 2026 ("The Point of Return")	UNEP	2030 ਤੱਕ 18% ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਲੋੜ
ਲਿਵਿੰਗ ਪਲੈਨੇਟ ਰਿਪੋਰਟ 2026 ("The Science of Hope")	WWF ਅਤੇ ZSL	ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ **73%** ਘਟੇ (1970–2022)
AI ਤਿਆਰੀ	ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ	ਭਾਰਤ ਉੱਭਰਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ **ਸਿਖਰਲੇ 10** ਵਿੱਚ
ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ WASH (JMP)	WHO ਅਤੇ UNICEF	ਭਾਰਤ: **5 ਕਰੋੜ** ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਸਫ਼ਾਈ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ
Best of the World 2027	ਨੈਸ਼ਨਲ ਜਿਓਗ੍ਰਾਫ਼ਿਕ	**ਜੈਪੁਰ** ਸ਼ਾਮਲ
ਗਲੋਬਲ ਐਂਟਰਪ੍ਰਨਿਓਰੀਅਲ ਵੈਲਥ ਰਿਪੋਰਟ 2026	HSBC	74% ਭਾਰਤੀ ਉੱਦਮੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਸਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ
ਮਿਸ਼ਨ ਕਰਮਯੋਗੀ ਲਾਗੂਕਰਨ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ	**UP** ਪਹਿਲਾ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਲਿਵਿੰਗ ਪਲੈਨੇਟ ਰਿਪੋਰਟ	ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ 73% ਘਟੇ
ਐਮੀਸ਼ਨਜ਼ ਗੈਪ ਰਿਪੋਰਟ	"The Point of Return"

15. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਵਸ

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਵਸ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਗਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਥੀਮ:

ਮਿਤੀ	ਦਿਵਸ	2026 ਥੀਮ / ਤੱਥ
1 ਅਕਤੂਬਰ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਿਵਸ	"The Age of Longevity: Rethinking Systems for Longer Lives"
1 ਅਕਤੂਬਰ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫ਼ੀ ਦਿਵਸ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫ਼ੀ ਸੰਗਠਨ (1963) ਵੱਲੋਂ; ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚ
1 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ	"Protein that Powers and Protects"
1 ਅਕਤੂਬਰ	NPS ਦਿਵਸ	PFRDA ਨੇ NPS Central ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ
2 ਅਕਤੂਬਰ	ਗਾਂਧੀ ਜਯੰਤੀ / ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਹਿੰਸਾ ਦਿਵਸ	ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 2 ਅਕਤੂਬਰ 1869, ਪੋਰਬੰਦਰ
4–10 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਲਾੜ ਹਫ਼ਤਾ	"Rocket Revolution"
5 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ	"Standing with teachers: 60 years of protecting the profession, advancing its status and shaping our futures"
5 ਅਕਤੂਬਰ (ਪਹਿਲਾ ਸੋਮਵਾਰ)	ਵਿਸ਼ਵ ਆਵਾਸ ਦਿਵਸ	ਢੁਕਵੇਂ ਘਰ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਬਸਤੀਆਂ
7 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਕਪਾਹ ਦਿਵਸ	ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 2019, WTO ਵੱਲੋਂ
8 ਅਕਤੂਬਰ	ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ (94ਵਾਂ)	"Indian Air Force – Infallible, Impervious and Precise"
9–15 ਅਕਤੂਬਰ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਕ ਹਫ਼ਤਾ	ਵਿਸ਼ਵ ਡਾਕ ਦਿਵਸ (9 ਅਕਤੂਬਰ) ਥੀਮ "World Post."
11 ਅਕਤੂਬਰ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲੜੀ ਦਿਵਸ	UNGA 2011; ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 2012
12 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਗਠੀਆ (Arthritis) ਦਿਵਸ	"Achieve Your Dreams"
12 ਅਕਤੂਬਰ	NHRC ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ (33ਵਾਂ)	NHRC 12 ਅਕਤੂਬਰ 1993 ਨੂੰ ਬਣਿਆ
13 ਅਕਤੂਬਰ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਜੋਖਮ ਘਟਾਓ ਦਿਵਸ	"Resilience Starts at Home"
14 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਮਿਆਰ ਦਿਵਸ	BIS ਨੇ ਸਿਲਵਰ ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਸਕੀਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ
15 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦਿਵਸ	"Be a Handwashing Hero"
16 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਭੋਜਨ ਦਿਵਸ	20ਵੀਂ FAO ਕਾਨਫਰੰਸ (ਨਵੰਬਰ 1979) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ; ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1981

16 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਐਨਸਥੀਸੀਆ ਦਿਵਸ	"Along the Patient Pathway"; ਡਬਲਯੂ.ਟੀ.ਜੀ. ਮੋਰਟਨ ਦਾ ਈਥਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, 16 ਅਕਤੂਬਰ 1846
17 ਅਕਤੂਬਰ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਖ਼ਾਤਮਾ ਦਿਵਸ	ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1987, ਟ੍ਰੋਕਾਡੇਰੋ, ਪੈਰਿਸ
21 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਆਇਓਡੀਨ ਘਾਟ ਦਿਵਸ	ਥਾਇਰਾਇਡ ਹਾਰਮੋਨ T3 ਅਤੇ T4 ਲਈ ਆਇਓਡੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ
22 ਅਕਤੂਬਰ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਕਲਾਹਟ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ	"Shades of Stuttering – What's yours?"; 1998 ਤੋਂ
24 ਅਕਤੂਬਰ	ਵਿਸ਼ਵ ਪੋਲੀਓ ਦਿਵਸ	"One day, one focus: ending polio for good"; ਜੋਨਸ ਸਾਲਕ (IPV, 1955); ਭਾਰਤ 2014 ਵਿੱਚ ਪੋਲੀਓ-ਮੁਕਤ
24 ਅਕਤੂਬਰ	ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਿਵਸ	UN ਚਾਰਟਰ 24 ਅਕਤੂਬਰ 1945 ਨੂੰ ਲਾਗੂ

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਵਿਸ਼ਵ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ	5 ਅਕਤੂਬਰ
ਵਿਸ਼ਵ ਭੋਜਨ ਦਿਵਸ	16 ਅਕਤੂਬਰ
ਵਿਸ਼ਵ ਪੋਲੀਓ ਦਿਵਸ	24 ਅਕਤੂਬਰ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

16. ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ:

ਨਾਂ	ਪਛਾਣ	ਉਮਰ
ਨਾਨਾ ਪਾਟੇਕਰ (ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਾਟੇਕਰ)	ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਦਾਕਾਰ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼, **ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ**; ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਸਲਾਮ ਬੰਬੇ!, ਕ੍ਰਾਂਤੀਵੀਰ, ਨਟਸਮਰਾਟ; ਜਨਮ 1 ਜਨਵਰੀ 1951, ਮੁਰੁਡ-ਜੰਜੀਰਾ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ)	75
ਵੂੰਮੀਦੀ ਏਥੀਰਾਜ	ਇਤਿਹਾਸਕ **ਸੇਂਗੋਲ** (1947) ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੌਹਰੀ; ਸੇਂਗੋਲ ਨਵੀਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ **28 ਮਈ 2023** ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ	99
ਪੀ. ਵਾਸੂ ('ਸੋਸ਼ਿਓ ਵਾਸੂ')	ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ, ਕੋਝੀਕੋਡ (ਕੇਰਲ); ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ	103
ਰੌਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰੀ	**ਕੱਥਕ** ਨ੍ਰਿਤਕੀ, ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ; ਜਨਮ 24 ਦਸੰਬਰ 1937, ਅੰਬਾਲਾ	-
ਜੈਫਰੀ ਆਰਚਰ	ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰ, ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ	86
ਈਵਾ ਮੈਰੀ ਸੇਂਟ	ਆਸਕਰ ਜੇਤੂ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ (On the Waterfront)	102

📝 ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Revision Box)

ਸੇਂਗੋਲ ਦੇ ਜੌਹਰੀ	ਵੂੰਮੀਦੀ ਏਥੀਰਾਜ (99 ਸਾਲ)

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

17. ਸਥਿਰ GK: ਜਲਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ

ਰਾਮਸਰ ਸੰਧੀ - ਮੁੱਖ ਤੱਥ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 103 ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਥਿਰ ਤੱਥ:

ਤੱਥ	ਵੇਰਵਾ
ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ	2 ਫ਼ਰਵਰੀ 1971, ਰਾਮਸਰ (ਇਰਾਨ)
ਵਿਸ਼ਵ ਜਲਗਾਹ ਦਿਵਸ	2 ਫ਼ਰਵਰੀ
ਭਾਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ	1982
ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ	ਚਿਲਕਾ ਝੀਲ (ਓਡੀਸ਼ਾ), ਕੇਓਲਾਦੇਓ NP (ਰਾਜਸਥਾਨ) - 1981
ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ (ਅਕਤੂਬਰ 2026)	103
ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟ	ਸੁੰਦਰਬਨ (ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ)
ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ	ਹਰੀਕੇ, ਕਾਂਜਲੀ, ਰੋਪੜ, ਕੇਸ਼ੋਪੁਰ-ਮਿਆਣੀ, ਬਿਆਸ ਕੰਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਨੰਗਲ
ਮੌਂਟਰੋ ਰਿਕਾਰਡ	ਖ਼ਤਰੇ ਹੇਠ ਰਾਮਸਰ ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ (ਭਾਰਤ: ਕੇਓਲਾਦੇਓ, ਲੋਕਤਕ)

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

18. ਸਥਿਰ GK: ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜੇਤੂ

ਭਾਰਤੀ ਨੋਬਲ ਜੇਤੂ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ:

ਸਾਲ	ਜੇਤੂ	ਖੇਤਰ
1913	ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ	ਸਾਹਿਤ (ਪਹਿਲੇ ਏਸ਼ੀਆਈ)
1930	ਸੀ.ਵੀ. ਰਮਨ	ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ (ਰਮਨ ਪ੍ਰਭਾਵ)
1968	ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਖੁਰਾਣਾ	ਮੈਡੀਸਨ (ਜਨਮ ਰਾਏਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ - ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ)
1979	ਮਦਰ ਟੈਰੇਸਾ	ਸ਼ਾਂਤੀ
1983	ਐੱਸ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ	ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ
1998	ਅਮਰਤਿਆ ਸੇਨ	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ
2009	ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਰਾਮਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ	ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ
2014	ਕੈਲਾਸ਼ ਸਤਿਆਰਥੀ	ਸ਼ਾਂਤੀ
2019	ਅਭਿਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

19. ਸਥਿਰ GK: RBI ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ

RBI ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਸੰਦ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

RBI ਦੀ ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਥਿਰ ਤੱਥ:

ਵਿਸ਼ਾ	ਵੇਰਵਾ
RBI ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1935 (RBI ਐਕਟ 1934); 1949 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ
ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ	ਮੁੰਬਈ (ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲਕਾਤਾ)
ਗਵਰਨਰ	ਸੰਜੇ ਮਲਹੋਤਰਾ (26ਵੇਂ ਗਵਰਨਰ)
ਰੈਪੋ ਰੇਟ	ਜਿਸ ਦਰ 'ਤੇ RBI ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
SDF	2022 ਤੋਂ ਨੀਤੀ ਗਲਿਆਰੇ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਹੱਦ
MSF	ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਾਤ ਭਰ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ; ਗਲਿਆਰੇ ਦੀ ਉੱਪਰਲੀ ਹੱਦ
CRR	ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ RBI ਕੋਲ ਨਕਦ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (ਧਾਰਾ 42, RBI ਐਕਟ)
SLR	ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਰਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹਿੱਸਾ (ਧਾਰਾ 24, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ)
MPC ਦਾ ਗਠਨ	2016 (ਊਰਜਿਤ ਪਟੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼)

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

20. ਸਥਿਰ GK: ਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ - ਮੁੱਖ ਤੱਥ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਤੱਥ:

ਵਿਸ਼ਾ	ਵੇਰਵਾ
ਸੁਪਰੀਮ ਕਮਾਂਡਰ	ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟਾਫ਼	ਜਨਰਲ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਰਾਜਾ ਸੁਬਰਾਮਣੀ
ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ	ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ
ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ (29ਵੇਂ)	ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸ਼ੁਤੋਸ਼ ਦੀਕਸ਼ਿਤ (31 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੋਂ)
ਫ਼ੌਜ ਦਿਵਸ	15 ਜਨਵਰੀ
ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ	8 ਅਕਤੂਬਰ
ਜਲ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ	4 ਦਸੰਬਰ
ਭਾਰਤੀ ਤਟ ਰੱਖਿਅਕ	1977 ਵਿੱਚ ਬਣੇ (ਕੋਸਟ ਗਾਰਡ ਐਕਟ 1978); ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਧੀਨ

ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ਼

ਅਭਿਆਸ	ਭਾਈਵਾਲ
SIMBEX	ਸਿੰਗਾਪੁਰ
KONKAN	ਬ੍ਰਿਟੇਨ (UK)
IBSAMAR	ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ
MOUNTAIN GUARDIAN	UAE
AIME	ASEAN
ਯੁੱਧ ਅਭਿਆਸ	ਅਮਰੀਕਾ
VARUNA	ਫਰਾਂਸ

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

21. ਸਥਿਰ GK: ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ

ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ:

ਸੰਗਠਨ	ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ	ਸਥਾਪਨਾ / ਨੋਟ
UNEP	ਨੈਰੋਬੀ, ਕੀਨੀਆ	1972
UNCTAD	ਜਨੇਵਾ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ	1964
UNESCO	ਪੈਰਿਸ, ਫਰਾਂਸ	1945
WHO	ਜਨੇਵਾ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ	1948
UNICEF	ਨਿਊਯਾਰਕ, ਅਮਰੀਕਾ	1946
IMF	ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ.	1944 (ਬ੍ਰੈਟਨ ਵੁੱਡਜ਼)
ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ	ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ.	1944; ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੇ ਬੰਗਾ
ITLOS	ਹੈਮਬਰਗ, ਜਰਮਨੀ	UNCLOS 1982 ਅਧੀਨ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵ੍ਹੇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	ਇੰਪਿੰਗਟਨ (ਕੈਂਬਰਿਜ), UK	1946 ਦੀ ਸੰਧੀ
SWIFT	ਲਾ ਹੁਲਪ, ਬੈਲਜੀਅਮ	1973
BIMSTEC	ਢਾਕਾ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼	1997
WWF	ਗਲੈਂਡ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ	1961
ICC (ਅਪਰਾਧਕ ਅਦਾਲਤ)	ਦ ਹੇਗ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ	ਰੋਮ ਸੰਧੀ 1998

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.

22. ਸਥਿਰ GK: ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ GI ਟੈਗ

ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ GI - ਮੁੱਖ ਤੱਥ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ?

UNESCO ਅਤੇ GI ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਥਿਰ ਤੱਥ:

ਤੱਥ	ਵੇਰਵਾ
ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸੰਧੀ	1972 (UNESCO)
ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸਾਈਟਾਂ	2025 ਤੱਕ 44 (ਨਵੀਨਤਮ: ਮਰਾਠਾ ਮਿਲਟਰੀ ਲੈਂਡਸਕੇਪਸ)
ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚੀ (ਅਕਤੂਬਰ 2026)	81 ਸਾਈਟਾਂ
GI ਐਕਟ	ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ 1999; 2003 ਤੋਂ ਲਾਗੂ
GI ਰਜਿਸਟਰੀ	ਚੇਨਈ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ GI	ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਚਾਹ (2004–05)
ਪੰਜਾਬ ਦੇ GI ਟੈਗ (ਉਦਾਹਰਣ)	ਫੁਲਕਾਰੀ (2010), ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲ (ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ)

HOUSE OF ASPIRANTS
Learn from someone who has already achieved what you are preparing for.